

**Naar een Netwerk Duurzaam Overijssel – Bijlagenrapport – Factsheets
potentiële partners**

Henk ten Holt, Susan Martens en Harm Blanken, 18 mei 2012

Colofon

Titel:	Naar een Netwerk Duurzaam Overijssel – Bijlagenrapport – Factsheets potentiële partners
Opdrachtgever:	Provincie Overijssel
Projectnummer:	4008
Datum:	18 mei 2012
Projectomschrijving:	Deelrapport met 41 factsheets over organisaties en initiatieven met basisinformatie en potentie, wensen en ideeën voor een Netwerk Duurzaam Overijssel.
Contactpersoon:	Wim Gerritsen (Provincie Overijssel)
Adviseurs:	Henk ten Holt, Susan Martens, Harm Blanken (Bureau ZET)

Postbus 31264
6503 CG Nijmegen

info@bureauzet.nl
www.bureauzet.nl

KvK: 5288964
BTW: NL8506.17.273.B.01
Triodos Bank: 1985.46.327

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
2	Overzicht organisaties en geïnterviewde respondenten	3
3	Factsheets per organisatie/initiatief	5
	Bijlage 1 – Gespreksnotitie met vragenlijst	57

1 Inleiding

Het centrale onderdeel van het onderzoek 'Naar een vernieuwd en vernieuwend netwerk. Partners Programma Duurzaamheidseducatie in beeld' is het in beeld brengen van partijen die de potentie hebben om – al dan niet in samenwerking met andere partijen – uitvoering te geven aan het programma Duurzaamheidseducatie in de provincie Overijssel. In dit bijlagenrapport wordt een feitelijk verslag gedaan van de resultaten van dit deel van het onderzoek.

De kern van deze rapportage bestaat uit factsheets van de geïnterviewde organisaties en initiatieven. Analyse en duiding van deze factsheets vindt plaats in het hoofdrapport, waarin ook conclusies en aanbevelingen worden gegeven.

Methode

In een eerdere fase van het onderzoek is in samenwerking met de begeleidingscommissie een longlist opgesteld van mogelijk te benaderen partijen, mede gebaseerd op de vijf speerpunten of kansrijke thema's voor duurzaamheidseducatie die zijn benoemd door de stuurgroep. Vervolgens is in onderlinge samenspraak tot een nadere selectie van te interviewen partijen gekomen. Bij het opstellen van de longlist en de selectie tot een shortlist speelde de bij de begeleidingscommissie en het projectteam aanwezige kennis van de Overijsselse samenleving, de daarin actieve netwerken en organisaties/ (burger)initiatieven een belangrijke rol. De gemaakte selectie is daardoor enigermate toevallig te noemen en (inter)subjectief tot stand gekomen. Er bestaat daarom geen pretentie van volledigheid of objectiviteit. Dit hoeft geen probleem te vormen zolang het uitgevoerde onderzoek wordt gezien als het startpunt van een open proces waarbij andere partijen kunnen aanhaken.

Overigens is de gemaakte selectie ook tijdens het onderzoek nog aan wijzigingen onderhevig geweest, bijvoorbeeld wanneer respondenten aangaven dat anderen in een betere positie waren voor het interview of wanneer gaandeweg het onderzoek potentieel interessante nieuwe partijen in beeld kwamen.

Werkwijze rond de interviews

Alle respondenten van de shortlist zijn per mail benaderd waarbij zij voorzien zijn van een toelichting op het onderzoek en de af te nemen vragenlijst (zie bijlage 1). Vervolgens is een afspraak gemaakt voor een telefonisch of face to face gesprek. De duur van de gesprekken liep uiteen van een half uur tot twee uur. Vervolgens is een schriftelijk verslag gemaakt en ter verificatie en aanvulling aan de respondent gezonden. Niet alle respondenten maakten van die gelegenheid gebruik.

Omvang steekproef

Uitgangspunt voor het onderzoek was dat met 30 organisaties en vertegenwoordigers van initiatieven/projecten een interview zou worden afgenomen (deels face to face, deels telefonisch). Uiteindelijk zijn 41 interviews afgenomen.

Karakter gesprekken

De gesprekken bestonden in grote lijnen uit drie delen:

1. Beknopte basisinformatie over de respondent en organisatie (naam respondent, organisatie, organisatievorm, werkgebied, doelgroepen).

2. Meer diepgaande informatie over de organisatie/het initiatief ('elevator pitch'/missie, werkvelden, relatie met duurzaamheidsthema's, belangrijke programma's, specialisme m.b.t. sociaal instrumentarium, opdrachtgevers en samenwerkingspartners).
3. Visie op een Netwerk Duurzaamheidseducatie (algemene visie en eigen ambities, visie op netwerkorganisatie en (rand)voorwaarden voor succes, meerwaarde van een netwerk voor de eigen organisatie, meerwaarde voor een netwerk van de eigen organisatie, eigen rol binnen een netwerk en positie binnen een netwerk).

Interpretatie resultaten

Bij de interpretatie van de resultaten moet in acht genomen worden dat de gesprekken een eerste uitwisseling vormden van ideeën over een Netwerk Duurzaamheidseducatie. De gesprekken hadden een verkennend karakter, er zijn geen formele standpunten of besluiten opgetekend.

2 Overzicht organisaties en geïnterviewde respondenten

Organisatie/initiatief	Respondent	Type organisatie/initiatief
Adviescentrum Metaal	Jeannette Levels	Stichting
Arcon	Frans van Ginkel	Stichting
Cogas Duurzaam bv	Ron van Hutten	Bedrijf (bv)
De Koppel	Ans Naber	Stichting Natuuractiviteitencentrum
De Ulebelt	Kor Braams	Stichting NME-Centrum
Duurzaam 24 TV / Newsbyte	Evert-Jan Beverwijk/ Marcel Flipse	BV & coöperatieve stichting i.o./ IP-gebaseerd Tv-kanaal
Duurzaam Netwerk Almelo	Sander Volkerink (gemeente Almelo)	Stichting/Open netwerkorganisatie van bedrijven voor bedrijven
Gemeente Enschede, ONS	Nicolette Hoogeveen	Gemeente
Gemeente Hengelo, Team Duurzaamheid	Wil Hendriksen	Gemeente
GGD IJsselland afdeling Milieu & Gezondheid	Nellie van der Stouwe	(Semi-)overheid
Greenwish	Ineke van Zanten	Stichting
Groene Kennispoort Twente	Dagmar Essing	Uitvoeringsorganisatie (project) van Regiocontract
Industriële Kring Twente	Arné Bagerman	Stichting, Netwerkorganisatie van bedrijven voor bedrijven
Jeugdwerkbureau STAP	Geja Taatgen	Stichting
Klapwijk Parkmanagement	Jankees Klapwijk	Bedrijf (bv)
Landschap Overijssel	Jessica Winter	Stichting
Natuur en Milieu Overijssel	Godelieve Wijffels	Stichting
NBvP, Vrouwen van Nu	Jenny Kruger	Vereniging, Vrijwilligersorganisatie
Openbaar Belang	Marije Mook	Corporatie (woningbouw)
Outdoor Challenge Park	William Segerink	Bedrijf (bv)
OVKK (Overijsselse Vereniging voor Kleine Kernen)	Anton Bosch	Vereniging met leden en donateurs
Pioneering	Bas van der Veen	Stichting
Plattelandsjongeren.nl/ Plattelandsjongeren Overijssel	Jeske de Kort	Landelijke resp. Overijsselse koepelvereniging van lokale afdelingen
Projecten LTO Noord	Hanneke Meester	Bedrijf (bv)/Projectenorganisatie
Rabobank Centraal Twente	Henny Nijenhuis	Coöperatieve vereniging van leden
Reggestroom Hellendoorn	Carin Brinker	Coöperatieve vereniging
ROVA	Dorine Borst	NV - Afvalbedrijf
RTV Oost	Marcel Oude Wesselink	Regionale publieke omroep
Ruimte voor de Vecht	Luc Jehee	Gebiedscommissie + projectorganisatie
Sportservice Overijssel	Hack Goettsch	Particuliere stichting zonder winstoogmerk
Stichting Duurzaam Heeten	Arnold Geerdink	Stichting/burgerinitiatief
Stichting Vlasmanifestatie	Trix Niesthoven/ Benno Buursink	Stichting/burgerinitiatief
Talentvol Ondernemen	Lies Willemsen	Project (van 2 basisscholen)
Transition Towns	Paul Hendriksen en Tara Notenbomer	Internationaal netwerk met provinciale en lokale stichtingen.

Vitens	Peter Salverda	NV
VNO NCW Stedendriehoek	Dries Crama	Vereniging
Vrouwenplatform Carree	Willemien Peterman	Koepelorganisatie van 18 vrouwenraden en –organisaties in Overijssel
Waterschap Regge & Dinkel	Marianne Langeslag	Overheid
YMCA	Froukje Meijer	Vereniging/Vrijwilligersorganisatie
ZijActief	Ina Scholma	Ledenvrijwilligersorganisatie
Zonnehoven Deventer	Willem Seine	Stichting/burgerinitiatief

3 Factsheets per organisatie/initiatief

Adviescentrum Metaal		Jeanette Levels	16-2-2012
Stichting	Landelijk	MKB Metaal (maakindustrie), garagebedrijven, installatietechniek, conserveerders etc.	
<p>Adviescentrum Metaal is een branchegerichte adviesorganisatie voor MKB-ondernemers in de maakindustrie. Het Adviescentrum Metaal is in 1995 opgericht om ondersteuning te geven aan bedrijven bij de implementatie van de Wet Milieubeheer. Veel van de advisering heeft betrekking op duurzaamheid en MVO. Adviescentrum Metaal is de vaste duurzaamheidspartner voor de werkgeversorganisatie.</p>			
Werkvelden, werkwijzen, relatie met duurzaamheid, opdrachtgevers en samenwerkingspartners			
<p>Werkvelden</p> <p>Klimaat en energie, grondstoffen, afval en recycling, veiligheid, arbo, duurzame inzetbaarheid werknemers, internationale keteneffecten.</p>		<p>Werkwijzen/sociaal instrumentarium:</p> <p>Bieden van kaders en toetsen en daarnaast modellen/instrumenten voor implementatie. Commerciële communicatie, marketing en certificering. Activiteiten zijn altijd gericht op concreet handelingsperspectief.</p>	
<p>Relatie met duurzaamheidsthema's (incl. belangrijkste programma's):</p> <p>September 2011 heeft het Adviescentrum Metaal samen met de werkgeversorganisatie de landelijke MVO-monitor, gebaseerd op ISO 26000, gelanceerd. Daar worden andere campagnes aan opgehangen, bijvoorbeeld rondom energiebesparing, arbeidsomstandigheden en veiligheid.</p>			
<p>Opdrachtgevers:</p> <p>Opdrachtgever is de branche (25% generieke brancheprojecten, 75% individuele bedrijfsprojecten).</p>		<p>Samenwerkingspartners:</p> <p>Werkgeversorganisatie, rijksoverheden (EL&I, I&M, RWS), provincies en gemeenten</p>	
Visie op Netwerk Duurzaamheidseducatie Overijssel			
<p>Positief. Provincie Overijssel is voor de stichting belangrijk, gezien het belang van de maakindustrie daar. Ook voor de achterban van het Adviescentrum Metaal is de regionale component van belang, bijvoorbeeld bij het werven van arbeidskrachten.</p>			
<p>Organisatie van het netwerk</p> <p>Klein beginnen en dan groeien, zodat je meteen voor goede betrokkenheid en concreetheid zorgt. Benoem je primaire doelgroepen en geef het netwerk een paar jaar om zich uit te bouwen. Breng in deelnetwerken rondom concrete projecten steeds twee doelgroepen bij elkaar. Bijvoorbeeld bedrijfsleven en onderwijs (bijvoorbeeld rond CO2-prestatieladder), landgoederen en natuurclubs. Zorg vervolgens voor het periodiek samenkomen van deze deelnetwerken.</p>			
<p>(Rand)voorwaarden voor succes</p> <p>Het moet concreet zijn. Er zijn al heel veel netwerken die weinig concrete business opleveren.</p>			
<p>Toegevoegde waarde van het netwerk</p> <p>Bedrijven willen zich regionaal profileren en een stakeholderdialoog aan gaan. Ondernemers zijn het meest gemotiveerd voor lokale projecten. Ze etaleren daarmee betrokkenheid, kunnen in hun eigen educatiedoelen voorzien (richting jonge en potentiële arbeidskrachten). Het netwerk moet bedrijfsgerichte projecten initiëren.</p>			
<p>Toegevoegde waarde voor het netwerk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bedenken en toetsen welke onderwerpen interessant zijn voor bedrijven. - Kennis en ervaring uit de praktijk. Spreken taal van de ondernemer en de mensen op de werkvloer. - Methode om concreet aan de slag te gaan met ISO 26000. Toegang tot MKB in Overijssel. - Innovatief. - Veel technische kennis. 			
<p>Eigen rollen in het netwerk:</p> <p>Voor andere netwerken nemen ze ook wel de rol van facilitator op zich (bijvoorbeeld secretariaat voeren), afhankelijk van de positie van het bedrijfsleven in het beoogde netwerk.</p>		<p>Positie in het netwerk:</p> <p>Het adviescentrum heeft een goed netwerk onder MBK bedrijven en bestuurders in Overijssel.</p>	

Arcon		Frans van Ginkel	2-4-2012
Stichting	Sterke nadruk op de provincie Overijssel	Overheden, zorginstellingen, woningbouwcorporaties etc. Intentie om meer direct met burgers te gaan werken.	
Arcon is een advies- en onderzoeksbureau voor het sociale domein (het beleidsterrein Zorg en Welzijn). Arcon biedt beleidsadvies, informatie- en kennisuitwisseling, onderzoek, training, procesbegeleiding en uitvoering op de gebieden vrijwillige inzet, senioren, jeugd, participatie en informele zorg. Voor de provincie Overijssel voert Arcon steunfunctietaken uit rondom seniorenbeleid en vrijwillige inzet.			
Werkvelden, werkwijzen, relatie met duurzaamheid, opdrachtgevers en samenwerkingspartners			
Werkvelden Vrijwillige inzet, seniorenbeleid, burgerparticipatie, jongeren, mantelzorg etc. De sociale kant van duurzaamheid.		Werkwijzen/sociaal instrumentarium: Arcon is gespecialiseerd in sociaal instrumentarium en heeft zeer uiteenlopende instrumenten, methodieken, processen etc. ontwikkeld en toegepast.	
Relatie met duurzaamheidsthema's (incl. belangrijkste programma's):			
<ul style="list-style-type: none"> - Arcon begeleidt de Overijsselse Jongerenraad. In de Jongerenraad wordt provinciaal beleid getoetst aan de mening van jongeren. Vorige was duurzaamheid het thema. - Arcon begeleidde het traject Hellendoorn Samen (nu: Samen Doen). Hellendoorn Samen biedt betrokken inwoners met vernieuwende ideeën een netwerk om samen met mede-Hellendoorners hun plannen uit te voeren. Arcon zal de ontwikkelde methodiek verder beheren, onder de aandacht brengen en verspreiden. - Arcon werkt samen met diverse hogescholen aan een project rondom authentieke leersituaties. Er wordt gezocht naar daadwerkelijk vragen/opdrachten uit de samenleving waarmee studenten aan de slag kunnen. Hierover is bijvoorbeeld ook contact met Landschap Overijssel. - Pedagogische civil society: lokaal preventief jeugdbeleid, nieuwe vormen van opvoeden etc. - Via visietrajecten voor gemeenten, de facilitering van bewonersavonden etc. is Arcon ook zijdelings betrokken bij het planet-aspect van duurzaamheid. 			
Opdrachtgevers: 80% van de opdrachten komt van de provincie Overijssel. Verder vooral gemeenten en welzijnsinstellingen.		Samenwerkingspartners: kennisinstellingen, welzijnsinstellingen, maatschappelijke organisaties	
Visie op Netwerk Duurzaamheidseducatie Overijssel			
Afhankelijk van de meer concrete invulling van het netwerk kan een Overijssels netwerk voor duurzaamheid(seducatie) voor Arcon zeker interessant zijn.			
Organisatie van het netwerk Er moet een concrete doelstelling zijn, gekoppeld aan een aanpak en projecten. Hierbij moet de link met het 'dagelijkse werk' ook gelegd kunnen worden. Interessant wordt het wanneer naast de andere provinciale steunfuncties, ook heel andersoortige organisaties betrokken zijn, bijvoorbeeld vanuit maatschappelijk betrokken ondernemen.			
(Rand)voorwaarden voor succes Het moet verder gaan dan ervaringen delen.			
Toegevoegde waarde van het netwerk Kans op nieuwe partners, opdrachtgevers en projecten.			
Toegevoegde waarde voor het netwerk Brede oriëntatie, sterk netwerk in Overijssel, communicatief en samenbindend, sterk in onderzoek, beheerder van diverse sociale media, er liggen al veel goede sociale instrumenten op de plank bij Arcon.			
Eigen rollen in het netwerk: Van initiator tot deelnemer, afhankelijk van karakter netwerk.		Positie in het netwerk: Huidig: in het centrum van een netwerk rondom sociale duurzaamheid. Meer zijdelingse contacten met partijen op de planet en profit sporen van duurzaamheid.	

Cogas Duurzaam BV		Ron van Hutten	16-2-2012
Bedrijf	Landelijk (voor biomassa zwaartepunt in Oost-Nederland)	Vastgoedontwikkelaars	
Cogas is de netbeheerder in Centraal Overijssel. Onder de Cogas Holding valt ook Cogas Duurzaam BV. Binnen deze bedrijfstak worden duurzame energieprojecten, voornamelijk op het gebied van thermische en bio-energie, ontwikkeld, uitgevoerd en geëxploiteerd. De nadruk ligt op commerciële haalbaarheid en bewezen technologieën (commerciële business cases). Daarnaast wordt met negen gemeenten in Centraal Overijssel (aandeelhouders in Cogas) gekeken naar de mogelijkheid voor invulling van hun duurzame energieambities.			
Werkvelden, werkwijzen, relatie met duurzaamheid, opdrachtgevers en samenwerkingspartners			
Werkvelden - Duurzame energie		Werkwijzen/sociaal instrumentarium: - Met opdrachtgevers en samenwerkingspartners ontwikkelen van business cases. - Incidenteel educatie in de vorm van excursies of bijdragen aan onderwijsprogramma's	
Relatie met duurzaamheidsthema's (incl. belangrijkste programma's): - Invulling geven aan de CO2-ambities van negen gemeenten in Centraal Overijssel			
Opdrachtgevers: Vastgoedontwikkelaars als lokale overheden, zorginstellingen, woningcorporaties etc.		Samenwerkingspartners: Onder andere agrarische ondernemers, Twence afval en energie.	
Visie op Netwerk Duurzaamheidseducatie Overijssel			
Interesse bestaat alleen in deelname aan heel concrete branchenetwerken die direct gekoppeld zijn aan het eigen werkveld: duurzame (thermische en bio-) energie.			
Organisatie van het netwerk			
(Rand)voorwaarden voor succes			
Toegevoegde waarde van het netwerk Het creëren van win-win situaties, onder andere door het faciliteren van de markt. Het netwerk zou moeten voorzien in het gericht delen van kennis, gekoppeld aan de belangen van deelnemers.			
Toegevoegde waarde voor het netwerk - Kennis van duurzame energie. - Toegang tot innovatieve installaties voor duurzame energieopwekking.			
Eigen rollen in het netwerk: - Geen actieve rol i.v.m. beperkte capaciteit en omdat innovatie niet meer centraal staat in de eigen activiteiten (nadruk ligt op commercie). - Wel bereid tot het spelen van een bescheiden rol.		Positie in het netwerk: - Schakel naar aandeelhoudende gemeenten op het gebied van duurzame energie, naar ontwikkelaars en energieondernemers.	

Natuuractiviteitencentrum De Koppel		Ans Naber (directeur)	4-4-2012
Stichting	Vooraf regio NO-Overijssel (Hardenberg en Ommen)	Doelgroepen: individuele kinderen en volwassenen. Groepen op aanvraag: BSO, PO, VO, families, personeelsvereniging, bedrijven.	
Natuuractiviteitencentrum De Koppel streeft naar behoud en waar mogelijk bevordering van flora en fauna in de gemeente Hardenberg. Om dit streven 'handen en voeten' te geven, heeft De Koppel de volgende vier functies: activiteiten, educatie, samenwerking en kennis.			
Werkvelden, werkwijzen, relatie met duurzaamheid, opdrachtgevers en samenwerkingspartners			
Werkvelden		Werkwijzen/sociaal instrumentarium:	
<ul style="list-style-type: none"> - Biodiversiteit, natuur heeft de overhand - Sinds 3 jaar ook klimaat en duurzame leefstijl: energie, grondstoffen, voedsel, kleding. 		<ul style="list-style-type: none"> - Educatie: exposities, cursussen, onderwijsprogramma's - (Korte) activiteiten - Bevorderen samenwerking - Kennisbank en loketfunctie voor kennisvragen 	
Relatie met duurzaamheidsthema's (incl. belangrijkste programma's):			
<ul style="list-style-type: none"> - Biodiversiteit - Klimaat en energie 			
Opdrachtgevers: vooral gemeente Hardenberg. Projectmatig: waterschap, provincie, Rijk (NME), woningbouwverenigingen, bedrijfsleven), KICI (kledinginzamelaar)		Samenwerkingspartners: SBB, Groene Verenigingen, Hibertad, Groene Welle (MBO) en ander onderwijs, LTO, NME collegacentra.	
Visie op Netwerk Duurzaamheidseducatie Overijssel			
Goed initiatief. Goed dat provincie - eindelijk – rol pakt op NME. Educatie moet als beleidsinstrument gezien worden. Energiepakt moet ook aandacht aan educatie geven.			
Organisatie van het netwerk:			
<ul style="list-style-type: none"> - Verbreding is noodzakelijk. Midden in de samenleving staan. Niet in zichzelf gekeerd. - Apart educatienetwerk blijft ook nodig. NME is een vak. - LinkedIn groepen werken goed - Regionaal - Niet te vluchtig, maar ook niet overorganiseren 			
(Rand)voorwaarden voor succes:			
<ul style="list-style-type: none"> - Continuïteit: overheden, NME-partijen - Ook flexibiliteit - Kennis niet verloren laten gaan - Er moet energie inzitten, hoe stimuleer je dat dat gebeurt? 			
Toegevoegde waarde van het netwerk			
<ul style="list-style-type: none"> - Weten waar de deskundigheid zit. - Contact met medespecialisten - Nieuwe contacten - Inbreng communicatie-instrument in beleidsprogramma's - Jezelf op de kaart zetten - Groter bereik NME - Financiering. 			
Toegevoegde waarde voor het netwerk			
<ul style="list-style-type: none"> - Spil in regionaal netwerk, vooral educatief - Mooie locatie / accommodatie 			
Eigen rollen in het netwerk:		Positie in het netwerk:	
<ul style="list-style-type: none"> - NME-ervaring en deskundigheid. - Contacten inbrengen 		<ul style="list-style-type: none"> - Deelnemer - Spil in regionaal netwerk 	

De Ulebelt, Deventer		Kor Braams (directeur)	13-4-2012
Stichting	Werkgebied is voor 90% gemeente Deventer	Doelgroep basisonderwijs, faciliteren 15 natuur- en milieugroepen, publieksevenementen voor volwassenen, bewoners, bedrijfsleven.	
Hét educatief centrum van Deventer voor natuur, milieu en duurzaamheid. Locatie biedt veel voorzieningen: kinderboerderij, thematuinen, moestuin, permacultuur, vlindertuin, bijentuin met imker, 200 schooltuinen, natuurspeelplekken, paddenpoel, vleermuiskelder. Ambitie om meer bedrijven te doen (MVO, duurzaam gedrag).			
Werkvelden, werkwijzen, relatie met duurzaamheid, opdrachtgevers en samenwerkingspartners			
Werkvelden: klimaat en energie, water, biodiversiteit, voeding en landbouw, spelen, sociaal/welzijn, nachtelijk duister, mobiliteit, dierenwelzijn.		Werkwijzen/sociaal instrumentarium: Basis is educatie, participatie komt op, communicatie doen we wel, maar wordt nog niet gezien.	
Relatie met duurzaamheidsthema's (incl. belangrijkste programma's):			
<ul style="list-style-type: none"> - Klimaat en energie - Water - Afval en grondstoffen - Biodiversiteit / natuur 			
Opdrachtgevers: gemeente Deventer, provincie, afvalinzamelaar Circulus.		Samenwerkingspartners: overheden, Transition Towns, corporaties	
Visie op Netwerk Duurzaamheidseducatie Overijssel			
<i>Goed initiatief. Goed dat het onderwerp op de agenda staat. We worden steeds meer netwerkorganisatie.</i>			
Organisatie van het netwerk			
<ul style="list-style-type: none"> - Zoals de schets van Emil van der Weijden met meerdere duurzaamheidsknooppunten. - Breedte van Duurzaam Overijssel is prima - Educatie is onderdeel van het geheel, moet niet geïsoleerd opereren - Op regionaal niveau (concrete samenwerking) frequent contact, provinciaal (met specialisten over nieuwe producten en trainingen) minder vaak. - Er moet niet één partij centraal staan, maar het om bewegingen in de maatschappij, zoals nu Transition Towns. Vergelijk Duurzame Top 100, dat zijn mensen die in verschillende organisaties en netwerken zitten. 			
(Rand)voorwaarden voor succes			
<ul style="list-style-type: none"> - Essentie: netwerken moeten vitaal blijven, met elkaar verbonden. Welke mensen gaan het dragen? - Provincie moet rol hebben van regisseur: partijen in kaart brengen en zichtbaar maken; informatie en producten uitwisselen. Wat budget voor de stuwende krachten. Ruimte bieden voor creativiteit en ideeën. Bedrijven willen ook wel partner zijn met middelen en materiaal, mits de overheid dat ook doet. - Pas op voor risico dat educatie ondersneeuwt. Bij scholen gaat het niet vanzelf. Impuls blijft nodig, impact in eerste schooljaren is belangrijk. - Naast internet, nieuwsbrieven ook bijeenkomsten. 			
Toegevoegde waarde van het netwerk:			
<ul style="list-style-type: none"> - Kennis van partners - Inzicht in behoeften - Weten bij wie je kunt aankloppen, wie open staat voor samenwerking. 			
Toegevoegde waarde voor het netwerk			
<ul style="list-style-type: none"> - Ulebelt zit al in diverse netwerken: NME Overijssel en Gelderland, kinderboerderijennetwerk, Deventer platform voor natuur- en milieu-organisaties. - We hebben 'verbinders' in huis. Goede contacten met lokale bestuurders - Terrein met voorzieningen. Over 5 jaar (ambitie) ook een fysiek centrum met/voor bedrijfsleven: producten tonen, zakelijke uitstraling. 			
Eigen rollen in het netwerk:		Positie in het netwerk:	
<ul style="list-style-type: none"> - Rol in Stedendriehoek, maar ook meer in Salland. 		<ul style="list-style-type: none"> - Ulebelt wil wel duurzaamheidsknooppunt worden. 	

Duurzaam 24 TV/ Newsbyte	Evert-Jan Beverwijk/Marcel Flipse	29-2-2012
<p>Duurzaam 24 TV Kanaal is een initiatief van Evert-Jan Beverwijk & Jacob Huisman (Duurzaam 24TV BV) i.s.m. Marcel Flipse (Newsbyte BV). Er bestaan plannen om Duurzaam 24 TV onder te brengen in een eigen coöperatieve stichting als een geschenk aan de gemeenschap waarbij bevroegen mensen een platform en eigen tv-kanaal krijgen om de gedragsverandering en duurzame marktforming en marktwerking op gang te helpen brengen.</p>	<p>Het werkgebied is internationaal, zowel in de zin dat mondiale content wordt opgenomen in de database als in de zin dat de content mondiaal toegankelijk is. Tevens is er een focus op alles wat lokaal op duurzaamheidsgebied gebeurt. Duurzaam24.TV werkt samen met een aantal provinciale duurzaamheidscentra waar zij lokale TV stations positioneert, welke direct met Hilversum (mediapark) gekoppeld zijn.</p>	<p>De duurzaamheidsbeweging. Alle Nederlanders die iets met duurzaamheid hebben (zowel zenders als ontvangers)</p>
<p>Duurzaam 24 TV is een gratis interactief multimedia tv kanaal voor iedereen die zijn of haar idee, verhaal, initiatief, project en/of bedrijf, gemeente en/of wijk als duurzaam voorbeeld wil presenteren aan de wereld. Het biedt 'zenders' de mogelijkheid 'ontvangers' te bereiken. Individuen en organisaties kunnen zelf content aanleveren (uploaden) of – voor relatief weinig geld – ondersteuning krijgen bij de productie van bijv. een professioneel videofilmje.</p> <p>In technische zin is het een IP-gebaseerd Tv-kanaal, dat gebouwd is op het Newsbyte Multimediaplatform. Het bestaat uit een combinatie van een database (bibliotheken met allerlei soorten content bijv. videofilms), een programmeringsmodule (waarmee bepaald wordt welke content op welk moment wordt uitgezonden) en distributiekanaal via welke de (op maat te snijden) programmeringen wordt aangeboden. De volgende distributiekanaal staan tot beschikking: TV Kabel, Glasvezel, Internet, Social Media, 3D Augmented Reality en mobiele apparaten zoals Smartphones, iPhones, iPads en TAB's. Anders gezegd: de content kan worden aangeboden via alle apparaten waar mensen (interactief) gebruik van kunnen maken.</p> <p>Het platform is qua techniek op 30-11-2011 geïntroduceerd tijdens het NSC-congres The Next Leap. In 2012 volgt de stap naar Nationale TV waarmee de officiële annoncering van Duurzaam24.TV een feit zal zijn. Deze officiële annoncering zal samenvallen met een landelijke multimedia en social media campagne om de nieuwe duurzame TV zender onder de aandacht te brengen van het grote publiek.</p>		
Werkvelden, werkwijzen, relatie met duurzaamheid, opdrachtgevers en samenwerkingspartners		
<p>Werkvelden</p> <ul style="list-style-type: none"> - bieden van een platform voor (interactieve) communicatie van verhalen over duurzaamheid d.m.v. bewegend beeld (verhalen, projecten, producten, diensten o.g.v. duurzaamheid) - ondersteunen bij het professioneel vertellen van dergelijke verhalen in beeld & geluid - multimediale distributiemogelijkheden (video & app's) - kiezen van de beste distributiekanaal voor de specifieke doelgroep (bijv. jongeren – Nintendo) - creëren van eigen (lokale) portals voor groepen mensen die zich in eigen kring willen verenigen 	<p>Werkwijzen/sociaal instrumentarium:</p> <p>Geavanceerde technische facilitering voor doelgroepgerichte duurzaamheidscommunicatie en –educatie op maat i.s.m. ROC's, hogescholen en Universiteiten worden educatieprogramma's ontwikkeld voor doelgroepen 6-12 jr., 12-21 jr. en > 21jr. De opleidingsinstituten zorgen voor de cursusmaterialen (syllabi, oefenstof, e.d.). Zij zorgen voor het platform en de distributie via geëigende multimedia en social media kanalen.</p>	
<p>Relatie met duurzaamheidsthema's (incl. belangrijkste programma's):</p> <p>Alles wat met duurzaamheid te maken heeft en sterk bepaald door wat de leveranciers van content zoals overheidsorganisaties, bedrijven, wijkallianties, buurten en burgers aanleveren.</p>		
<p>Opdrachtgevers:</p> <p>Geen, eigen initiatief</p>	<p>Samenwerkingspartners:</p> <p>35 partners waaronder Nationaal Sustainability Congres, Greenwish, Ode, Nibe, DHV, etc.</p>	

Visie op Netwerk Duurzaamheidseducatie Overijssel	
<p>Heel positief. Duurzaam 24 TV wil graag een centraal platform zijn voor het Netwerk Duurzaamheidseducatie Overijssel voor het uitwisselen van duurzame verhalen (plek waar men zijn verhaal kwijt kan + mogelijkheid om programmeringen voor specifieke doelgroepen te ontwikkelen).</p>	
<p>Organisatie van het netwerk Het netwerk zou georganiseerd moeten worden op basis van coöperatief partnerschap. Duurzaam 24 TV ziet voor zichzelf daarin de rol van actief partner.</p>	
<p>(Rand)voorwaarden voor succes Partners met daadkracht. Provincie zou niet alleen een regierol (achter de schermen) moeten pakken bij de vorming van een Netwerk Duurzaam Overijssel maar ook een actieve voorbeeldrol waarmee zij laat zien dat zij er daadwerkelijk achter staat. Bijv. door samen een maandelijks TV programma te maken waarin de gedeputeerde en in duurzaamheid gespecialiseerde provinciale en gemeentelijke medewerkers reflecteren op pitches van duurzame initiatieven. Tevens zal er voor dit TV programma een vaste presentator en side-kick gekozen moeten worden van naam en faam uit de overheids- en bedrijfswereld.</p>	
<p>Toegevoegde waarde van het netwerk Het aanleveren van Overijsselse content (duurzaamheidsvideo's) door netwerkpartners en hun achterbannen. Video's worden i.p. gemaakt door lokale regisseurs, producenten, etc. maar ze zijn bereid – tegen lage kosten (ca 595 euro per project) – te zorgen voor een professionele video. Het lage tarief is vooral omdat men geen (hoge) drempel wil hebben voor burgerinitiatieven en individuen. Sponsoring van een 1 uur durend maandelijks tv-programma ("De wereld draait duurzaam"; formats, scripts en draaiboeken liggen al klaar). Uit te zenden via de verschillende distributiekkanalen en bijv. RTV Oost. Tevens kunnen Duurzaam24.TV en haar partners faciliteren in het duurzaam financieren van de gepresenteerde (gepitchte) initiatieven middels Crowd Funding, Co-Financiering en Duurzame Bancaire Financiering.</p>	
<p>Toegevoegde waarde voor het netwerk Duurzaam 24 TV is niet één Tv-kanaal met een vaste programmering voor alle kijkers (broadcasting). Op basis van de in de database beschikbare content en het brede scala aan beschikbare distributiekkanalen kunnen eigen programmeringen worden ontwikkeld voor 'subkanalen' zoals bijv. een eigen Tv-kanaal voor het Netwerk Duurzaamheidseducatie Overijssel maar ook voor regionale of thematische netwerken binnen dat netwerk, verschillende programmeringen voor doelgroepen van verschillende leeftijdscategorieën, etc. Deze subkanalen kunnen dus ook weer via verschillende distributiekkanalen worden aangeboden (in aansluiting op de specifieke doelgroep). Duurzaam 24 TV wil graag alle duurzame projecten in Overijssel in beeld (laten) brengen en daar tv-programma's om heen bouwen.</p>	
<p>Eigen rollen in het netwerk:</p> <ul style="list-style-type: none"> - platform voor gratis uploaden van duurzaamheidsvideo's om burgerinitiatieven, projecten, producten, diensten onder de aandacht te brengen. - Verzorgen van multimediale duurzaamheidscommunicatie toe te snijden op specifieke netwerken en doelgroepen - Facilitering van netwerk van vragers & aanbieders van duurzaamheidsideeën, initiatieven, projecten, producten en diensten 	<p>Positie in het netwerk:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Duurzaam 24 TV en haar partners zijn een in 2007 ontwikkeld initiatief dat de potentie heeft om een centrale plek in te gaan nemen in de nationale en lokale uitwisseling van duurzame informatie, kennis, educatie, marktforming en financiering tussen vragers en aanbieders in een Netwerk Duurzaam Overijssel

Duurzaam Netwerk Almelo		Sander Volkerink	28-2-2012
Stichting/Open netwerkorganisatie van bedrijven voor bedrijven	Almelo (maar het initiatief krijgt veel belangstelling en vindt navolging elders)	Bedrijven	
<p>DNA is een initiatief van 4 Almelse bedrijven – Urenco, Asito, Panalytical, Rabobank NW-Twente – die de gemeente aan boord hebben gevraagd om het initiatief een bredere legitimiteit te geven. Het is op 26-10-2011 formeel opgericht. DNA richt zich op kennis delen en uitwisselen tussen bedrijven over de 3P's met accent op planet en profit. DNA heeft vooral een faciliterende rol: uitwisselen, platform bieden, ontwikkelingen en events signaleren. Het belangrijkste instrument is de website. Daarnaast wordt gedacht aan een jaarlijkse bijeenkomst waarin een bedrijfscaus centraal staat en de gemeente een prijs uitreikt. Tevens een 4-wekelijkse nieuwsbrief.</p>			
Werkvelden, werkwijzen, relatie met duurzaamheid, opdrachtgevers en samenwerkingspartners			
<p>Werkvelden</p> <p>Werkvelden/onderwerpen worden van onderop bepaald. Er is geen top-down programma. Vraaggericht werken is heel belangrijk. Wel wordt het netwerk gefaciliteerd doordat bijv. events i.r.t. duurzaamheid gesignaleerd worden.</p>		<p>Werkwijzen/sociaal instrumentarium:</p> <p>Platform bieden voor uitwisselen van informatie, kennis en ervaringen</p> <p>Signaleren van relevante events</p> <p>Website, nieuwsbrief</p> <p>Jaarlijkse bijeenkomst met prijsuitreiking</p>	
<p>Relatie met duurzaamheidsthema's (incl. belangrijkste programma's):</p> <p>De centrale vraag van bedrijven is: we moeten mee met duurzaamheid, maar hoe doe je dat? Hoe vul je dat in? Hierbij ligt uitdrukkelijk een relatie met MVO en MBO.</p>			
<p>Opdrachtgevers:</p> <p>Geen, eigen initiatief</p>		<p>Samenwerkingspartners:</p> <p>MVO Nederland (contact mee geweest)</p> <p>Landschap Overijssel (pilot Natuur op bedrijventerreinen)</p>	
Visie op Netwerk Duurzaamheidseducatie Overijssel			
<p>Positief met enige reserve. Kennis delen is altijd goed maar je hebt al zoveel (kennis)netwerken. Vrijwel alle bedrijven zitten bijv. ook al in de Industriële Kring Twente. Duurzaamheid zou vanzelfsprekend moeten zijn en dan zou dat dus ook via de Industriële Kring kunnen lopen. Tegelijkertijd is er misschien ook nog wel een bewustwordingsopgave die een Netwerk Duurzaamheidseducatie zou rechtvaardigen. Aan de ene kant moeten we ophouden met betuttelen, aan de andere kant het misschien toch ook wel een zetje geven.</p>			
<p>Organisatie van het netwerk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Niet besproken 			
<p>(Rand)voorwaarden voor succes</p> <ul style="list-style-type: none"> - Niet besproken 			
<p>Toegevoegde waarde van het netwerk</p> <p>Het ontsluiten van andere netwerken, m.n. i.v.m. ondersteuning om goede initiatieven die bijna 'rond' zijn ook echt rond te krijgen. Voorbeeld: de oprichting van een streekwinkel in de Almelse binnenstad met producten van agrariërs uit de omgeving waarbij een ondersteuner nodig is om het opstellen van de exploitatie rond te krijgen. Voor dat soort dingen zou je een beroep willen kunnen doen op het netwerk.</p>			
<p>Toegevoegde waarde voor het netwerk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Niet besproken 			
<p>Eigen rollen in het netwerk:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Niet besproken 		<p>Positie in het netwerk:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Niet besproken 	

Gemeente Enschede, ONS		Nicolette Hoogeveen	5-4-2012
ONS (= Opgroeien met Natuur en Sport) is een programma/afdeling binnen de gemeente Enschede		Enschede	Het onderwijs en (burgergroepen in) wijken
<p>ONS is een afdeling van de gemeente Enschede, recent ontstaan uit een fusie van de afdelingen Sport en Natuureducatie. De afdeling Natuureducatie had als corebusiness het zorgen voor NE-ondersteuningsaanbod voor het basisonderwijs. Daarnaast bezoekerscentrum met tentoonstellingen en themadagen en projecten met groepen burgers in opdracht van de 5 stadsdelen. De afdeling Sport richt zich op een ander thema maar had een vergelijkbare werkwijze met sportconsulenten die projecten in de stadsdelen uitvoerden. Besloten is tot een fusie en dingen samen oppakken onder de vlag van sport, voeding en bewegen. Voor sport bestaat al een beleidsnotitie (sportnota), voor NE wil men ook een beleidsvisie gaan ontwikkelen waarbij men vooral wil zorgen voor aansluiting op de vraag (wat wil college, beleidsprogramma's etc.). Natuureducatie richt zich op het verkleinen van de kloof tussen kinderen en natuur, op duurzaamheid en op gezonde leefstijl.</p>			
Werkvelden, werkwijzen, relatie met duurzaamheid, opdrachtgevers en samenwerkingspartners			
Werkvelden		Werkwijzen/sociaal instrumentarium:	
- Natuur, voeding en gezonde leefstijl		- Educatie	
<p>Relatie met duurzaamheidsthema's (incl. belangrijkste programma's):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Natuur & groen, water, gezonde leefomgeving <p>Meeste activiteiten zijn nog ad hoc, gaat men meer lijn in brengen d.m.v. een beleidsvisie/plan. In Enschede loopt - vanuit een ander programma - de campagne "Jij maakt de buurt" dat op wijkparticipatie gericht is. Eén van de thema's is Duurzaamheid & Groen. ONS levert daar inhoudelijke bijdragen aan.</p>			
Opdrachtgevers:		Samenwerkingspartners:	
- Het gemeentebestuur		Hengelo en Almelo in het kader van het NME-	
- De stadsdelen		arrangement WET (Water en Energie in Twente).	
Visie op Netwerk Duurzaamheidseducatie Overijssel			
<p>Een ontwikkeling naar duurzaamheidseducatie/communicatie past binnen de ambities. College wil dat ook graag. Het is daarbij zinvol om meer gezamenlijk op te trekken, bijv. bij de ontwikkeling van projecten. Iedereen vindt nu het wiel zelf uit. Dat kan veel efficiënter. Dat blijkt ook uit de samenwerking die Enschede nu heeft met Hengelo en Almelo in het kader van het NME-arrangement WET (Water en Energie in Twente). NME-centra en experts zouden meer samen kunnen optrekken.</p>			
<p>Organisatie van het netwerk</p> <p>Een provinciaal netwerk rond de sociale instrumenten educatie, communicatie en participatie is een goed idee. Sommige dingen zijn misschien regiogebonden, maar de kerntaak is overal hetzelfde.</p> <p>Combinatie van een platform (website, social media) voor uitwisseling van informatie en vragen + netwerkbijeenkomsten. Netwerkbijeenkomsten kunnen deels een open karakter hebben maar moeten toch ook wel structuur bieden voor de uitwisseling, bijv. thematisch. De netwerkbijeenkomsten moeten ook gericht zijn op opbrengst. Het moet wel tot concrete producten/resultaten leiden.</p>			
<p>(Rand)voorwaarden voor succes</p> <p>Er moet iets van een budget zijn vanuit provincie en gemeenten omdat dat als stimulans voor samenwerking goed werkt. Anders krijg je te snel de situatie dat niemand tijd heeft of middelen om iets uit te voeren.</p>			
<p>Toegevoegde waarde van het netwerk</p> <p>M.n. het delen van kennis en het uitwisselen van ervaringen.</p> <p>Daarnaast ook gezamenlijke doelen formuleren en een programma met activiteiten ontwikkelen.</p>			
<p>Toegevoegde waarde voor het netwerk</p> <p>Delen van eigen ervaringen met anderen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Medeorganiseren/structureren/faciliteren van het netwerk 			
Eigen rollen in het netwerk:		Positie in het netwerk:	
- Zowel inhoudelijk als financieel-organisatorisch		- redelijk in het centrum	

Gemeente Hengelo		Wil Hendriksen (hoofd)	4-4-2012
Team Duurzaamheid is een onderdeel van de gemeentelijke overheid	Vnl. Hengelo, veel activiteiten in regioverband	Alle interne en externe partijen in de gemeente Hengelo die iets met duurzaamheid van doen hebben (gemeentelijke afdelingen; maatschappelijke organisaties, burgers, bedrijven).	
Gemeente Hengelo/Team Duurzaamheid staat – geïnspireerd door de cradle-to-cradle filosofie - voor een cyclische economie en een duurzame stad.			
Werkvelden, werkwijzen, relatie met duurzaamheid, opdrachtgevers en samenwerkingspartners			
Werkvelden Het Team Duurzaamheid heeft een breed pakket aan activiteiten gericht op duurzame ontwikkeling: (rol bij) visie-ontwikkeling, vorming duurzaamheidsagenda, advisering, communicatie & educatie rond duurzaamheid. NME (incl. educatief centrum, kinderboerderij) is onderdeel van het pakket. Daarnaast zaken als GDO, Millenniumgemeenten, Fair Trade, Duurzaam inkopen.		Werkwijzen/sociaal instrumentarium: Geen specifiek specialisme, alle sociale instrumenten worden gebruikt wanneer dat passend is (wel maakt het NME-pakket onderdeel uit van het team).	
Relatie met duurzaamheidsthema's (incl. belangrijkste programma's): - De 5 speerpunten (klimaat en energie, water, gezonde en veilige leefomgeving, natuur en groen, cradle-to-cradle/afval) vormen allemaal een onderdeel van de activiteiten. Op dit moment wordt Symposium 'Duurzame partners voor een duurzame stad' georganiseerd rond 4 onderwerpen. Gericht op maatschappelijke organisaties, burgers, bedrijven, andere overheden. Vraag is hoe we samen dingen kunnen ontwikkelen. Welke ideeën hebben partijen, welke bijdrage willen ze leveren, wat willen ze halen? Waar gaan we samen mee aan de slag en hoe? M.a.w. een proces van netwerkvorming rond concrete onderwerpen en gezamenlijke activiteiten.			
Opdrachtgevers: gemeenteraad/gemeentebestuur.	Samenwerkingspartners: Er is een lange lijst van samenwerkingspartners. Er wordt vaak samengewerkt in netwerken, bijv. GDO, Millenniumgemeenten. Ook wordt vaak samengewerkt in regioverband en in thematische netwerken zoals Millennium Netwerk, Fairtrade, MVO-pact (120 bedrijven).		
Visie op Netwerk Duurzaamheidseducatie Overijssel			
In Hengelo is de ontwikkeling naar duurzaamheidseducatie/communicatie al langere tijd gaande. De organisatie is gekanteld van milieu naar duurzaamheid. NME is daarbij gekanteld naar duurzaamheidseducatie en – communicatie. T.a.v. samenwerking in een netwerk: voorop staat dat Hengelo niet uit is op netwerken. Voorop staat je duurzaamheidsagenda en de onderwerpen waarop energie zit, waaromheen je samenwerking en actie van de grond kan krijgen. Netwerken vormen zich daarbij vanzelf en zijn meestal tijdelijk. Er ontstaan voortdurend verschillende netwerken rond projecten en thema's. Het barst van zulke netwerken en je kunt er een dagtaak aan hebben om ze bij te houden. Hengelo gelooft niet in het kunstmatig opbouwen van een nieuw netwerk los van het bestaande. Hengelo wil ook geen opleggende rol spelen of iets als een lidmaatschap voor een netwerk invoeren. Een Netwerk Duurzaamheidseducatie Overijssel moet dus – welke vorm het ook zou krijgen - aansluiten bij bestaande netwerken. De vraag moet dan dus geherformuleerd worden als: heeft het meerwaarde om bestaande netwerken te verbinden? Wat is het doel daarvan?			
Organisatie van het netwerk Het verbinden van bestaande netwerken zou zeker meerwaarde kunnen hebben (maar de kernvraag is hoe we dat dan voor elkaar krijgen, organiseren): - Ontsluiting/overzicht van initiatieven en netwerken: als je weet wat er gebeurt, biedt dat inspiratie en kun je ervoor kiezen om dat zelf ook op te pakken en/of er bij aan te haken. Het provinciale Kennisnetwerk Leefomgeving zou hier een goede basis voor kunnen vormen, kun je misschien bij aansluiten. (Hier moet je overigens wel lid van zijn).			

<p>- Ontmoetingen organiseren/mensen & initiatieven bij elkaar brengen: kan helpen bij nieuwe kansen, nieuwe samenwerking etc. Geen vol programma organiseren maar veel open space voor ontmoeting bieden</p> <p>Het moet in ieder geval aansluiten op/bij bestaande netwerken.</p> <p>Het 'nieuwe' netwerk verbindt of combineert een aantal bestaande netwerken en invalshoeken op basis van een gebleken geuite behoefte (concrete antwoorden op de vraag: wat mis je nu?).</p> <p>Het moet vooral op het lokale en regionale niveau gebeuren. De regio is een belangrijk en geschikt niveau voor netwerken omdat er in Twente zowel historisch als bestuurlijk en economisch sterke onderlinge verbindingen bestaan en veel zwakkere verbindingen met de rest van Overijssel. Wat er in Zwolle gebeurt, is voor Twente niet zo interessant en vice versa. De belangrijkste reden voor een evt. netwerk op provinciaal niveau zouden de beschikbare subsidiegelden zijn waar je nu eenmaal afhankelijk van blijft omdat de provincie aan de subsidieknoppen draait.</p> <p>Voor periodieke vernieuwing van de inhoud moet je geen structureel netwerkverband willen organiseren ('je kunt niet de hele dag creatief lopen te wezen'). Lossere vorm voor zoeken, bijv. netwerkbijeenkomst, en vooral door dan momenten van 'niet-activiteit' in te plannen</p>	
<p>(Rand)voorwaarden voor succes</p> <p>Het moet niet 'van boven' opgelegd worden, er moet behoefte aan zijn. Je moet het behapbaar houden. Het moet niet georganiseerd worden rond instrumenten of abstracte vragen als 'wat zullen we gaan doen om bedrijven te verduurzamen' maar rond concrete onderwerpen, rond de inhoud. Mensen willen met mensen om de tafel zitten die met dezelfde dingen bezig zijn (bijv. zonnepanelen).</p>	
<p>Toegevoegde waarde van het netwerk</p> <p>Wat we volgens Hengelo nu missen is:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Overzicht/ontsluiting van initiatieven/projecten en van mensen (het belangrijkste) - Kennis- en expertise-uitwisseling & concrete handvatten bieden (bijv. ik wil een gebouw cradle-to-cradle bouwen. Hoe doe ik dat? Ik wil duurzaam inkopen. Hoe doen anderen dat? Hoe ga ik om met de aanbestedingsregels? Etc.) - Marktplaats: het bij elkaar brengen en/of uitruilen van vragen en antwoorden, vraag en aanbod (vgl. De Slingebeurs) 	
<p>Toegevoegde waarde voor het netwerk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Niet besproken 	
<p>Eigen rollen in het netwerk:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Niet besproken 	<p>Positie in het netwerk:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Niet besproken

GGD IJsselland en GGD Twente, afdeling milieu & gezondheid		Nellie van der Stouwe	5-3-2012
(Semi)overheid	Provinciaal. Gekoppeld aan de landelijke koepel van GGD Nederland.	Burgers Professionele intermediairs als huisartsen, scholen etc.	
GGD IJsselland en GGD Twente werken samen op het gebied van milieu en gezondheid. Op de afdeling werken 6 mensen. Zij bedienen de hele provincie Overijssel. De afdeling milieu en gezondheid kijkt naar de invloed van milieu op gezondheid (luchtkwaliteit, geluid, groen, asbest, binnenklimaat, windmolens etc.) en daaraan gekoppelde handelingsperspectieven. Zij communiceren daarover met relevante partijen.			
Werkvelden, werkwijzen, relatie met duurzaamheid, opdrachtgevers en samenwerkingspartners			
Werkvelden - Gezonde en veilige leefomgeving		Werkwijzen/sociaal instrumentarium: - Primair educatie via voorlichting	
Relatie met duurzaamheidsthema's (incl. belangrijkste programma's): - Thema gezond wonen (nadruk op een goed binnenklimaat en gezonde leefomgeving) - Thema groen in de wijk			
Opdrachtgevers: Primair gemeenten, soms provincie. Een enkele keer een individuele burger met een vraag.		Samenwerkingspartners: Gemeenten, provincie, RIVM, scholen, GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio).	
Visie op Netwerk Duurzaamheidseducatie Overijssel			
Voor de samenhang leefomgeving, milieu en gezondheid is de GGD zeker geïnteresseerd in een netwerk met andere partijen in Overijssel.			
Organisatie van het netwerk			
(Rand)voorwaarden voor succes			
Toegevoegde waarde van het netwerk De GGD wil graag meer zicht krijgen op het netwerk van partijen dat met de relatie milieu en gezondheid bezig is, zodat de GGD daar in de informatievoorziening op aan kan haken. De GGD wil de samenhang tussen milieu en gezondheid versterken en 'vindbaar' zijn op dat onderwerp. Zodra de relatie milieu-gezondheid in beeld komt, moeten partijen aan de GGD denken. Een positie in het netwerk kan daaraan bijdragen.			
Toegevoegde waarde voor het netwerk Inbreng van kennis en expertise op het raakvlak milieu-gezondheid-leefomgeving.			
Eigen rollen in het netwerk: - Vraagbaak en ondersteuner voor initiatieven - Als initiatieven aan de eigen prioriteiten raken kan een meer proactieve rol gespeeld worden.		Positie in het netwerk: - Veel contacten met overheden en (onderwijs)instellingen - In het algemeen wordt de link met gezondheid nog te weinig gelegd bij projecten op het gebied van duurzaamheid	

Greenwish		Ineke van Zanten	12-3-2012
Stichting	Landelijk met enkele initiatieven in het buitenland	Burgerinitiatieven. Daarnaast: gemeenten, rijk, maatschappelijke organisaties en bedrijven	
Greenwish wil het mensen zo makkelijk mogelijk maken om initiatieven te nemen waar de samenleving beter van wordt. Dit doet Greenwish via drie sporen: 1) meedenken met de initiatiefnemer, 2) het vergroten van het faciliterend vermogen van de samenleving, o.a. door adviseren van gemeenten, maatschappelijke organisaties en bedrijven en 3) beïnvloeden van politiek. Het gaat daarbij om duurzaamheid in de breedste zin van het woord.			
Werkvelden, werkwijzen, relatie met duurzaamheid, opdrachtgevers en samenwerkingspartners			
Werkvelden: Veel voorkomende thema's zijn: duurzaam voedsel; energie en klimaat; groen in de stad; maatschappelijke verandering; ontwikkelingssamenwerking, duurzaam bouwen; kinderen en jongeren (o.a. zorg gericht); arbeidsparticipatie		Werkwijzen/sociaal instrumentarium: - coachen en begeleiden, - makelaar tussen vrager en aanbieder en tussen initiatief en omgeving.	
Relatie met duurzaamheidsthema's (incl. belangrijkste programma's): - Ontsluiten van vraag en aanbod rondom initiatieven. Nieuwe vorm van bankieren waarin het niet alleen om geld maar ook om uitruil van kennis, ervaring, netwerk etc. gaat. Bijvoorbeeld het Idealenkompas. - (Lokale) overheden helpen om de omslag te maken naar het ondersteunen, ruimte bieden aan en gebruik maken van lokale initiatieven en ondersteuningsstructuren. - Nieuwe financieringsvormen als crowdfunding, revolverende fondsen etc.			
Opdrachtgevers: BZK, EL&I, I&M, soms lokale overheid		Samenwerkingspartners: ASN voor de wereld van morgen, Nudge, PWC, notarissen, Duurzaam 24 TV, organisaties op het gebied van crowdfunding etc.	
Visie op Netwerk Duurzaamheidseducatie Overijssel			
Dat hangt af van de vorm. Een netwerk bestaat bij gratie van de energie die men erin stopt. Een klassiek netwerk is hiërarchisch georganiseerd, er gebeurt dan weinig. Voor Greenwish is dat niet interessant. Wel interessant: alle partners zijn gelijkwaardig en willen onderling geven en nemen. Daarbij is een moderator die af en toe impulsen geeft overigens wel noodzakelijk. Deze rol kan rouleren over de leden.			
Organisatie van het netwerk Het is moeilijk je een goed werkend en tegelijkertijd heel divers netwerk voor te stellen. Waarschijnlijk is het nodig in het netwerk zelf alleen professionele organisaties op te nemen maar wel open te staan voor andere partijen als zij willen aanhaken. Denkbaar is ook om in te zetten op een aantal kleine netwerken en af en toe verbredingsdagen te organiseren.			
(Rand)voorwaarden voor succes Gelijkwaardigheid tussen de partners; een gezamenlijk belang (dat kan heel breed zijn); de mogelijkheid voor iedereen om er wat te halen			
Toegevoegde waarde van het netwerk Het netwerk moet inspiratie bieden, maar het is vooral interessant als het gezamenlijk oplossend vermogen heeft. Als Greenwish er initiatieven in kan brengen waar partijen gezamenlijk naast gaan staan. Of als andere partijen casussen kunnen inbrengen, waarvoor bijvoorbeeld particulier initiatiefnemers een oplossing kunnen bieden.			
Toegevoegde waarde voor het netwerk Inbrengen van echte ervaring uit de praktijk, (sociaal) ondernemerschap, inzicht in en aandacht voor de hoe-vraag, ervaringsdeskundigheid op veel velden van duurzaamheid			
Eigen rollen in het netwerk: Deelnemer. De rol van facilitator is niet passend omdat Greenwish niet primair een provinciale organisatie is.		Positie in het netwerk: Veel contact met burgerinitiatieven, maatschappelijk betrokken ondernemers, op participatie gerichte overheden etc.	

Groene Kennispoort Twente		Dagmar Essing	20-3-2012
Groene Kennispoort Twente is een uitvoeringsorganisatie zonder juridische organisatievorm die hangt onder de stuurgroep die verantwoordelijk is voor het regiocontract/arrangement Twente.	Twente	GKP Twente werkt verbindend tussen doelgroepen (de 5 O's), m.n. Overheid – Onderwijs – Ondernemers - Onderzoek en Omgeving	
<p>Het EL&I Programma Regionale Transitie bevordert de verbinding van het groene kennissysteem met de regionale praktijk van economische innovatie en gebiedsvernieuwing. In 10 regio's wordt een structurele samenwerking georganiseerd tussen de 5 O's -Onderwijs, Onderzoek, Overheid, Ondernemers en Omgeving- op basis van meerjarige en in contracten geformaliseerde regionale leer-/kennisarrangementen. Studenten, docenten en onderzoekers van groene en niet-groene kennisinstellingen –(v)mbo, hbo, universiteit- werken in projecten samen met regiopartijen aan de gewenste vernieuwing van de leef-/werkomgeving. Vertrekpunt voor het ontwikkelen van de regionale arrangementen zijn de innovatie- en educatieopgaven van bestuurlijk vastgestelde (regionale) beleidsplannen op thema's als: landbouw, natuur, landschap, wonen, economie, sociale cohesie en klimaat. De (project)uitvoering vindt plaats binnen regionale Kenniswerkplaatsen volgens de methodologie van leren in, met en van de praktijk en vanuit een integrale benadering. Groene Kennispoort Twente is één van de Kenniswerkplaatsen in Nederland. Een kenniswerkplaats is m.a.w. de regionale uitvoeringsorganisatie van een (kennis)arrangement voor regionale opgaven. De missie van Groene Kennispoort Twente is samenwerken aan duurzame relaties tussen de 5 O's en regionale ontwikkeling van Twente.</p>			
Werkvelden, werkwijzen, relatie met duurzaamheid, opdrachtgevers en samenwerkingspartners			
<p>Werkvelden</p> <p>Alles wat relevant is voor groene gebiedsontwikkeling.</p> <p>GKP Twente werkt vraaggericht. De 5 thema's (klimaat en energie, water, gezonde en veilige leefomgeving, natuur en groen, cradle-to-cradle/afval) kunnen allemaal een rol spelen.</p>	<p>Werkwijzen/sociaal instrumentarium:</p> <p>Vooraf de rol van kennismakelaar, aanjager en bruggenbouwer/alliantiemakelaar tussen de O's: meedenken, faciliteren, stimuleren en verbinden van partijen ter bevordering, ondersteuning en implementatie van reguleren. Ze beschikken over veel kennis van organisaties en hun beleidsplannen en programma's.</p> <p>GKP Twente trekt zelf geen inhoudelijke projecten, ze helpen bij projectontwikkeling (vertalen van vragen naar een aanpak & organisatie).</p>		
<p>Relatie met duurzaamheidsthema's (incl. belangrijkste programma's):</p> <p>De Groene Kennispoort Twente zet in op de thema's I) leven en werken in het buitengebied, II) groenblauwe dooradering, III) ondernemen in Twente, IV) voeding en gezondheid en V) groene educatie.</p>			
<p>Opdrachtgevers:</p> <p>Opdrachtgever is de regio. GKP Twente wordt gefinancierd door de 14 gemeenten, het waterschap en de provincie, daarnaast EL& en OCW. Dit is organisatie- en procesgeld (geen projectgeld).</p>	<p>Samenwerkingspartners:</p> <p>Primaire partners zijn de overheden (14 gemeenten, waterschap en provincie) en de onderwijsinstellingen (WUR, STOAS, Van Hall Larenstein, CAH, Saxion, ROC Twente, AOC Oost). Later zijn de ondernemers er – als 3^e poot – bijgekomen. De Omgeving (= maatschappelijke organisaties en burgerinitiatieven) wordt alleen betrokken op projectniveau (bijv. Ver. Behoud Usselo, Dorpspark Bornebroek).</p>		
Visie op Netwerk Duurzaamheidseducatie Overijssel			
<p>Ja, positief, duurzaamheid is belangrijk en wordt steeds belangrijker. Ondernemers moeten maatschappelijk verantwoord ondernemen, het onderwijs moet studenten burgerschapscompetenties aanleren.</p> <p>Duurzaamheid speelt in alle projecten en programma's wel op een of andere manier een rol, bijv. biobased, voeding, water, tuinbouw.</p>			
<p>Organisatie van het netwerk</p> <p>Veel partijen doen iets met duurzaamheid en bewustwording. Daar is de Groene Kennispoort Twente er ook een van. Breng deze partijen bij elkaar.</p>			

De Groene Kennispoort Twente heeft natuurlijk wel meerdere belangen. De regio (opdrachtgevers) wil hier steeds meer mee doen maar het onderwijs ook. Wij behartigen deze belangen.	
(Rand)voorwaarden voor succes Er moet iemand zijn die opdrachtgever is en er moet iemand zijn die hieraan wil trekken als geheel. Wie ligt er wakker van? De 'trekkende' partij kan op deeltrajecten andere partijen betrekken. Er moet een regievoerder zijn.	
Toegevoegde waarde van het netwerk De regio en de samenwerking tussen de 5 O's moeten er uiteindelijk beter van worden. Bijdrage aan /inspiratie voor de kennisagenda. Samenwerking die resulteert in interessante projecten (waarbij de GKP Twente dienend is aan het ontwikkelen van die projecten).	
Toegevoegde waarde voor het netwerk GKP Twente kan een rol hebben in een vroeg stadium van programma- en projectontwikkeling. Zij kunnen meedenken over grootschalige, complexe (transitie)vraagstukken en hoe je die in de setting van de 5 O's kunt aanpakken. Hun netwerkorganisatie is gericht op samenwerken. Het houdt niet op als er een projectidee is maar zij komen ook tot uitvoering en evaluatie en reflectie van het product – dienst – leerwinst. Doel is om partijen te laten beleven en leren in de regio met en van elkaar. Dat organiseert, faciliteert en monitort de GKT. GKP Twente heeft een samenwerking met de groene onderwijskolom (van WO tot VMBO)	
Eigen rollen in het netwerk: - Meedenken - Verbinden - Organiseren en faciliteren	Positie in het netwerk: - Verbindende organisatie in de regio Twente

Industriële Kring Twente		Arné Bagerman	19-3-2012
Netwerkorganisatie van bedrijven voor bedrijven (stichting). Bestaat uit 6 lokale kringen nl. Haaksbergen, Enschede, Almelo, Hengelo, Oldenzaal en West-Twente. Elke kring organiseert zijn eigen activiteiten. Binnen de hoofdstichting IKT zorgt de Business Connection Group voor kringoverstijgende activiteiten.	Voor de overkoepelende stichting: Twente Voor de lokale stichtingen: de 6 regio's/kringen (Haaksbergen, Enschede, Almelo, Hengelo, Oldenzaal en West-Twente)	IKT werkt vooral verbindend, zowel binnen de eigen achterban (bedrijven met bedrijven) als tussen de eigen achterban (bedrijven) en andere relevante doelgroepen, m.n. overheden, onderwijs en andere netwerken.	
De Industriële Kring Twente (verder: IKT) is de spin in het economische web van Twente. IKT versterkt de economie van Twente door bedrijven te verbinden met elkaar en met overheden, kennisinstellingen en andere zakelijke netwerken. De kernactiviteit van elke kring bestaat uit het organiseren van thema- en netwerkbijeenkomsten. Daarnaast organiseert de Business Connection Group 4 x per jaar inspirerende, interactieve bijeenkomsten en maandelijks een IKT-café rond een actueel thema met een gast van de maand. Daarnaast een website en Magazine Twente Visie (oplage 7.000 ex.). IKT (mede) organiseert vanuit haar netwerkrol ook vaak <i>multi party</i> initiatieven waarin twee of meer partijen bij elkaar gebracht worden (bijv. Burgemeestersdebat over arbeidsmarkt en ondernemingsklimaat (met 14 burgemeesters))			
Werkvelden, werkwijzen, relatie met duurzaamheid, opdrachtgevers en samenwerkingspartners			
Werkvelden Veelal economische thema's (arbeidsmarkt, techniekonderwijs, human capital, etc.). Thema's worden vaak van onderaf ingebracht. De bestuursvergadering beslist vervolgens.	Werkwijzen/sociaal instrumentarium: Vooral: signaleren, agenderen, informeren, kennis delen vanuit een verbindende netwerkrol. Veel activiteiten hebben een eenmalig karakter: IKT initieert en het is vervolgens aan partijen zelf om er vervolg aan te geven. Veel bijeenkomsten worden afgesloten met 'conclusies en afspraken'. Geen educatie.		
Relatie met duurzaamheidsthema's (incl. belangrijkste programma's): - In recente tijd is er weinig aandacht geweest voor ecologische duurzaamheid			
Opdrachtgevers: geen c.q. het eigen bestuur	Samenwerkingspartners: IKT is betrokken bij nagenoeg alle initiatieven die de economische positie van Twente kunnen versterken. Bijv. de Agenda van Twente, het Innovatieplatform Twente, Kennispark Twente en het Actieprogramma Versterking Industrie potentieel Twente (VIT). In die rol is IKT partner voor overheden en kennisinstellingen, maar ook voor de KvK Oost Nederland, VNO-NCW Twente en MKB Twente.		
Visie op Netwerk Duurzaamheidseducatie Overijssel			
Het gevoel bestaat dat het thema duurzaamheid weer aan belangstelling wint. Er is (mogelijk) interesse voor. Het thema 'zou moeten passen'. Het is wel de vraag of IKT een structurele rol in het netwerk zou kunnen en willen spelen. IKT kiest meestal voor een eenmalige activiteit/evenement rond een thema, m.a.w. zij biedt vaak een eenmalig platform en heeft zelf meestal geen structurele rol.			
Organisatie van het netwerk: niet besproken			
(Rand)voorwaarden voor succes: niet besproken			
Toegevoegde waarde van het netwerk: niet besproken			
Toegevoegde waarde voor het netwerk - Agenderen thema duurzaamheid en mogelijk ook initiërend (bijv. ontwikkeling van een Agenda Duurzame Bedrijvigheid Twente i.s.m. de bedrijven, overheden en kennisinstellingen) - Ontsluiting netwerk Twentse bedrijven			
Eigen rollen in het netwerk: - Vermoedelijk eenmalig (organiseren van een event)	Positie in het netwerk: Er zijn ca. 1000 Twentse ondernemingen aangesloten, zowel industriële bedrijven als dienstverlenende. Het is een van de grootste fysieke netwerkorganisaties van Nederland.		

Jeugdwerkbureau STAP		Geja Taatgen	17-2-2012
Stichting	Provinciaal	Vrijwilligers en beroepskrachten (STAP is primair een tweedelijnsorganisatie). Daarnaast ook jeugd en jongeren van 4 tot 24 jaar.	
<p>STAP is primair gericht op vrijwilligers en beroepskrachten. Daarnaast zijn er ook activiteiten direct voor jeugd. Missie: Mensen tot hun recht laten komen. Vanuit hun eigen verantwoordelijkheid en door het aanspreken van competenties. Hieruit voortvloeiend doel is dat mensen een bijdrage gaan leveren aan de samenleving.</p>			
Werkvelden, werkwijzen, relatie met duurzaamheid, opdrachtgevers en samenwerkingspartners			
<p>Werkvelden</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sociaal-maatschappelijke thema's zoals pesten, loverboys, drankgebruik etc. Incidenteel komen hierin ook onderwerpen als energie, natuur en milieu in naar voren. 		<p>Werkwijzen/sociaal instrumentarium:</p> <p>Bewustwording en communicatie</p>	
<p>Relatie met duurzaamheidsthema's (incl. belangrijkste programma's):</p> <ul style="list-style-type: none"> - In alle activiteiten staat de manier waarop mensen met de dingen omgaan en zich verhouden tot de samenleving centraal. Duurzaamheid in de zin van werken aan een veilige en gezonde leefomgeving is daarmee altijd het onderwerp. Duurzaamheid is echter niet het vertrekpunt: er wordt aansluiting gezocht bij het dagelijks leven van jeugd en jongeren en wat hen daarin bezighoudt. 			
<p>Opdrachtgevers:</p> <p>Gemeenten, scholen, jeugdwerkgroepen</p>		<p>Samenwerkingspartners:</p> <p>Collega-organisaties als scouting, GGD, Tactus, Arcon etc.</p>	
Visie op Netwerk Duurzaamheidseducatie Overijssel			
<p>Positief. Verbreding van NME naar duurzaamheid is een goede stap. STAP kan daaraan een bijdrage leveren. Zij weten hoe je contact legt met jongeren en 'elkaar aanspreken op houding en gedrag' is de kern van het werk. Het is dan wel van belang dat de duurzaamheidsvisie van STAP (focus op sociale duurzaamheid) aansluit bij die van andere partijen in het netwerk.</p>			
<p>Organisatie van het netwerk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Goede afspraken, weten waar je aan toe bent. - Duidelijk doel en resultaat - Concrete projecten waaraan je samenwerkt. 			
<p>(Rand)voorwaarden voor succes</p> <p>Het moet meer zijn dan alleen praten. Er moeten financiële mogelijkheden zijn om samen activiteiten op te pakken.</p>			
<p>Toegevoegde waarde van het netwerk</p> <p>Activiteiten samen opzoeken. Verbreding van de eigen doelgroep. Niet alleen mensen van 4-24 jaar tot hun recht laten komen, maar van 4 tot 80 jaar.</p>			
<p>Toegevoegde waarde voor het netwerk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inbreng van kennis over werken met vrijwilligers en jongeren - Kennis van thema's die leven onder jongeren - Inbreng sociale kant van duurzaamheid - Inbreng creatieve methoden voor procesbegeleiding 			
<p>Eigen rollen in het netwerk:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hands on ondersteuning, procesbegeleiding 		<p>Positie in het netwerk:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Goede contacten met plaatselijke groepen van jeugd en jongeren. Weten die groepen ook samen te brengen. Toegang tot sociaal-cultureel werk, scholen, sportverenigingen etc. 	

Klapwijk Parkmanagement		Jankees Klapwijk	23-2-2012
Bedrijf	Noord en Oost Nederland	Bedrijven. Soms namens bedrijven gericht op omwonenden of overheden.	
Klapwijk Parkmanagement werkt namens de opdrachtgevers aan vitale, veilige en voordelige bedrijvenparken. Duurzaamheid wordt in dit verband opgevat als het streven naar een omgeving waar je over 100 jaar nog prettig kunt wonen en werken. Het gaat daarbij om mondiale milieuthema's, maar ook om lokale issues, het voorkomen van sloop etc.).			
Werkvelden, werkwijzen, relatie met duurzaamheid, opdrachtgevers en samenwerkingspartners			
Werkvelden - Veiligheid (ook sociale veiligheid) - Kwaliteit - Collectieve inkoop - Communicatie (tussen bedrijven onderling, maar ook met overheden en omwonenden) - Duurzaamheid		Werkwijzen/sociaal instrumentarium: Projecten zijn altijd gericht op concrete actie of verandering voor bedrijven, maar voorlichting en workshops kunnen onderdeel zijn van het traject daar naar toe.	
Relatie met duurzaamheidsthema's (incl. belangrijkste programma's): Energie is een actueel thema binnen parkmanagement, het raakt aan kostenbesparing en aan imago. Op dit moment wordt een energieproject uitgevoerd om ondernemers te helpen bij een duurzame energietransitie: scan, voorlichting, workshops etc. Ook werkt Klapwijk Parkmanagement met een bedrijvenpark aan een duurzaamheidsvisie waarin de ambitie wordt uitgesproken om op termijn 50% duurzame energie zelf op te wekken.			
Opdrachtgevers: Bedrijvenverenigingen. Soms gemeenten		Samenwerkingspartners: idem	
Visie op Netwerk Duurzaamheidseducatie Overijssel			
Als er een link is met ondernemers en werknemers en de vraag hoe via hen verandering in gang gezet kan worden, dan sluit het aan bij het eigen werkveld en wordt deelname interessant. Belangrijk om je te realiseren dat de posities van een mens als burger, consument en werknemer elkaar onderling beïnvloeden. Parkmanagement noemt het voorbeeld van een ondernemer die zijn medewerkers een besparingspakket gaf onder het mom: 'als ze thuis zuinig met energie omgaan, doen ze dat op het werk ook'.			
Organisatie van het netwerk Er moet sprake zijn van een planmatige aanpak waarbij ook mogelijkheid bestaat voor een vergoeding van inzet ten bate van het netwerk. Anders verwatert het snel.			
(Rand)voorwaarden voor succes Het moet meer zijn dan een praatclubje. Als je mensen nodig hebt, dan kun je die ook zonder netwerk wel vinden.			
Toegevoegde waarde van het netwerk Concreet aan de slag gaan, op basis van gestelde doelen. Dat betekent samen werken aan activiteiten, de ontwikkeling van instrumenten etc.			
Toegevoegde waarde voor het netwerk - Weten wat bedrijven willen en hoe ze mee te krijgen zijn (specifiek MKB). - Sterk in communicatie.			
Eigen rollen in het netwerk: - Expertisecentrum. Ondersteuner waar het kennis van bedrijven betreft.		Positie in het netwerk: - Contacten met zo'n 2000 bedrijven in Overijssel - Contacten met gemeenten rondom het thema bedrijvigheid	

Landschap Overijssel	Jessica Winter (hoofd communicatie)	28-3-2012
Stichting met Raad van Toezicht	Overijssel, 5300 ha eigen natuurterrein	Doelgroepen: alle inwoners, gemeenten, agrariërs, recreanten, vrijwilligers
Beheren en ontwikkelen van natuur en landschap en de beleving daarvan: recreatie, leren en communicatie. Circa 50 betaalde krachten, 2500 vrijwilligers. Omzet 8 tot 10 miljoen euro.		
Werkvelden, werkwijzen, relatie met duurzaamheid, opdrachtgevers en samenwerkingspartners		
Werkvelden - Natuur en landschap - Klimaat(buffer)	Werkwijzen/sociaal instrumentarium: - Burgerparticipatie (buurtlandschappen) - Vrijwillig landschapsbeheer - Standaardcursuspakket (snoeien, maaien, EHBO) - 'Elitekorps' van 30 vrijwilligers, mentoren met hoog educatief gevoel. - Communicatie - 3 bezoekerscentra met tal van activiteiten (interpretatiefilosofie) - Excursies, lezingen - Werkdagen voor bedrijf, vereniging, NL-Doet - Programma 'Green Kids' – landelijk met RTL - Persuitingen (wekelijks). - Tijdschrift 'Noaber' en eigen magazine - Actieve website - Sociale media (speciale medewerker)	
Relatie met duurzaamheidsthema's (incl. belangrijkste programma's): - Natuur en landschap (beheer, ontwikkeling, beleving) - Klimaat		
Financiers: Provincie (SNL, Meerjarige prestatieafspraken, projecten), Postcodeloterij, legaten, pacht, fondsen, sponsors, donateurs.	Samenwerkingspartners (o.a.): NMO (IVN), SBB, Natuurmonumenten, NPO (koepel agr. nat. ver.), Oversticht, OPG (grondeigenaren), Faunabeheer, Arcon (steun vrijwilligers), scholen, media, Historisch Centrum Overijssel, Oversticht, Stimuland, OVKK.	
Visie op Netwerk Duurzaamheidseducatie Overijssel		
Een provinciaal podium zou fijn zijn op dit gebied, om samen op te trekken. Ik voel me senang bij een Platform Duurzaam Overijssel.		
Organisatie van het netwerk - Provinciaal - Aanhaken bij nieuwe structuur voor recreatie en toerisme, Gastvrij Overijssel? - Kijk eens naar Trendbureau; dat organiseert bijeenkomsten met innovatieve sprekers, ze weten jongeren te betrekken en ze zorgen voor 'matchmaking' tussen de genodigden, waar ook altijd een paar 'wilde ganzen' tussen zitten. Innovatiedenkkracht wordt groter met onbekenden. - TedX is ook een goed voorbeeld: inspiratie die er toe doet. - Niet top-down, ruim baan voor ieders inbreng. - Rol provincie: aanjager, juiste mensen zoeken, mensen samen brengen, budget, interne netwerk		
(Rand)voorwaarden voor succes - Moet geen vergadering worden. Niet 'moeten' of sleur. - Geen Poolse landdag. - Afstemming tussen gedeputeerden: Rietkerk (Recreatie), Bakker (Milieu) en Maij (Natuur en landschap).		
Toegevoegde waarde van het netwerk - Samenwerkingsidee, gevoel van samen - Nieuwe contacten, we hebben nog niet iedereen te pakken - Innovatie		

Toegevoegde waarde voor het netwerk	
<ul style="list-style-type: none">- Groot netwerk met vele contacten- Eigen terreinen en accommodaties (bezoekerscentra)- Veel vrijwilligers- Breed scala aan activiteiten, veel ervaring- Toegang media	
Eigen rollen in het netwerk:	Positie in het netwerk:
<ul style="list-style-type: none">- Enthousiasmerende inbreng, delen eigen netwerk en (communicatie-)infrastructuur, vergaderlocaties, kennis & expertise	<ul style="list-style-type: none">- Van deelnemend tot verantwoordelijkheiddragend

Natuur en Milieu Overijssel		Godelieve Wijffels (directeur)	3-4-2012
Stichting	Provincie Overijssel	Burgers, bedrijven, overheden en maatschappelijke organisaties	
Samen voor een mooi en duurzaam Overijssel. NMO is vaak initiatiefnemer, 'vooraan op de golf', gericht op vernieuwing niet op de mainstream.			
Werkvelden, werkwijzen, relatie met duurzaamheid, opdrachtgevers en samenwerkingspartners			
Werkvelden <ul style="list-style-type: none"> - Kwaliteit Natuur en Landschap - Ruimtelijke kwaliteit - Energie en duurzame ontwikkeling - Netwerken 		Werkwijzen/sociaal instrumentarium: Inzet op alle sociale instrumenten. Variatie afhankelijk van wat nodig is. Er is geen programma of project waar communicatie geen onderdeel van is. Gedragsverandering is altijd nodig. Kracht van de community staat centraal. NMO brengt partijen bij elkaar. Voorbeeld van educatief programma: 'Scholen krijgen energie' – zowel voor leerlingen als schoolmanagement.	
Relatie met duurzaamheidsthema's (incl. belangrijkste programma's): <ul style="list-style-type: none"> - Alle vijf thema's (water, energie, gezonde en veilige leefomgeving, groen/biodiversiteit, afval/grondstoffen) 			
Opdrachtgevers: <ul style="list-style-type: none"> - Provincie Overijssel. Prestatiesubsidie (van 40 naar 30%), diverse projecten - Nationale Postcodeloterij (10%) - Woningcorporaties - Gemeenten - Bedrijven (in natura) 		Samenwerkingspartners: Uitputtend netwerk van overheden, maatschappelijke organisaties, bedrijven, burgerinitiatieven.	
Visie op Netwerk Duurzaamheidseducatie Overijssel			
Goed om een netwerk Duurzaam Overijssel te hebben, waar veel aandacht is voor sociaal instrumentarium en gedragscomponent.			
Organisatie van het netwerk <ul style="list-style-type: none"> - Tijdelijk rond een thema, mensen blijven komen, zolang het een succes is. Daarna afronden en iets nieuws beginnen. Bijvoorbeeld rond lokale energie. Is nu veel behoefte aan: kennisuitwisseling, projecten opstarten, massa maken, financiën regelen en concrete stappen zetten: doen. - Afwisseling tussen fysiek met mensen en virtueel (niet alleen website). 			
(Rand)voorwaarden voor succes Klein beginnen, ook op provinciaal niveau, bijvoorbeeld het verknopen van alle duurzame energie initiatieven. Stadslandbouw op tijdelijke terreinen in de stad: eerst lokale initiatieven laten groeien, later verknopen. Provincie moet bestuurders er bij betrekken. Provincie heeft daarvoor de contacten met wethouders. Koppelen aan wethoudersoverleg en duurzaamheidscoördinatorenoverleg. Provincie moet ook rol nemen in eigen projecten en programma's: meer aandacht voor sociale innovatie in bv. Energiepakt. Verbinding tussen maatschappelijke, ambtelijke (duurzaamheidscoördinatorenoverleg) en bestuurlijke circuits. Wat willen bestuurders? Wat zijn hun ambities en opgaven? Waar loopt men in de uitvoering tegen aan.			
Toegevoegde waarde van het netwerk <ul style="list-style-type: none"> - Netwerk is een instrument om aan doelen van NMO te werken. - Aandacht voor gedragscomponent. Bij gemeenten is nog veel te doen als het gaat om de inzet van het sociaal instrumentarium om ambities te realiseren. Denken aan gedragsverandering is nog niet standaard. 			
Toegevoegde waarde voor het netwerk <ul style="list-style-type: none"> - NMO heeft veel ervaring met netwerken, is gericht op samenwerking met partners. - NMO weet wat er in het land speelt. - NMO heeft ervaring met regelen van financiering voor gewenste projecten - Bestuurlijke focus: waterschappen, terreinbeheerders, gemeenten - Aanbod educatie: batterij leskisten voor geabonneerde gemeenten - Veel contact met bedrijven en maatschappelijke organisaties en weet wat de actieve burger beweegt. 			

<ul style="list-style-type: none">- Bereid om in de wereld van een ander te stappen.- Inhoudelijke kennis van natuur, landschap, milieu, duurzaamheid en energie- Vergaderaccommodatie bij station Zwolle.	
Eigen rollen in het netwerk: <ul style="list-style-type: none">- Initiator- Deelnemer	Positie in het netwerk: <ul style="list-style-type: none">- NMO wil wel trekkende rol, vooral in vernieuwende netwerken.

NBvP, Vrouwen van Nu		Jenny Kruger	27-2-2012
Vrijwilligersorganisatie/vereniging	Landelijke organisatie, met provinciale verenigingen en lokale afdelingen		Vrouwen (vooral 50+)
<p>Vrouwen van Nu is een actieve vereniging voor vrouwen met een hart voor de leefomgeving, op het platteland maar ook in de stad. Ontmoeting, inspiratie en creativiteit zijn belangrijk. Maatschappelijke betrokkenheid bij (en participatie in) de leefomgeving en persoonlijke ontwikkeling zijn daarnaast belangrijke speerpunten binnen de organisatie.</p>			
Werkvelden, werkwijzen, relatie met duurzaamheid, opdrachtgevers en samenwerkingspartners			
<p>Werkvelden</p> <p>NBvP, Vrouwen van Nu Overijssel heeft de volgende commissies en werkgroepen: Agrarisch, Cultuur, Handwerken, Reizen, PR, Training en Advies.</p>		<p>Werkwijzen/sociaal instrumentarium:</p> <p>Het provinciaal bestuur brengt vooral onderwerpen in bij de lokale afdelingen (agenderen, kennisdelen) bijvoorbeeld via themadagen over mantelzorg of vitaal platteland. De lokale afdelingen gaan daar op een eigen manier mee verder en de invulling varieert.</p>	
<p>Relatie met duurzaamheidsthema's (incl. belangrijkste programma's):</p> <ul style="list-style-type: none"> - De agrarische commissie werkt aan de bekendheid tussen boeren en burgers over en weer, onder andere via excursies. - Ook culturele commissie hebben raakvlakken met duurzaamheid, bijvoorbeeld via het behouden van cultuurhistorie: streektaal, oude handwerktechnieken, volksdansen etc. - In het algemeen werkt Vrouwen van Nu aan de leefbaarheid van het platteland. Dat is op zichzelf een belangrijk duurzaamheidsthema. 			
Opdrachtgevers:		<p>Samenwerkingspartners:</p> <p>Andere vrouwenorganisaties</p>	
Visie op Netwerk Duurzaamheidseducatie Overijssel			
<p>Positief, maar het moet wel bij het karakter van een vrijwilligersorganisatie passen. De tijdsbesteding moet relatief beperkt zijn (een paar dagdelen per jaar).</p>			
Organisatie van het netwerk			
<p>(Rand)voorwaarden voor succes</p> <p>Als er een belangrijke rol is voor vrijwilligersorganisaties, dan moet het daar op aangepast zijn. (Rekening houdend met beperkte investering in tijd en in budget).</p>			
<p>Toegevoegde waarde van het netwerk</p> <p>Lokale samenwerking, mogelijkheid om kennis te delen, toegang tot personen met expertise op het gebied van duurzaamheid (in te schakelen door de lokale afdelingen).</p>			
<p>Toegevoegde waarde voor het netwerk</p> <p>Vrouwen van Nu vormt een belangrijke schakel naar een groot aantal vrouwen in de Overijsselse samenleving. De organisatie kan informatie doorgeven naar de achterban en andersom het geluid van vrouwen inbrengen in het netwerk. Expertise op het vlak van sociale cohesie en leefbaarheid.</p>			
Eigen rollen in het netwerk:		Positie in het netwerk:	
-		- 5700 leden in de provincie Overijssel	

Openbaar Belang		Marije Mook	15-3-2012
Woningbouwcorporatie	Lokaal: Zwolle	Huurders (ca 2.700 woning, gemiddeld 1.7 bewoner, alle leeftijden)	
<p>Het motto van Openbaar Belang is 'Samen prettig wonen'. Openbaar Belang wil zorgen voor een goede kwaliteit van wonen en samenleven in 'de eigen' wijken en buurten in Zwolle. Het doel is om duurzaam waarde toe te voegen aan de woonsituatie van mensen. Oorspronkelijk was duurzaamheid vooral een 'vastgoed-aangelegenheid', vanuit de wettelijke taak om CO2 terug te dringen. Op dit moment wordt geprobeerd het thema om te buigen richting Wonen: uitleggen waarom de corporatie investeert in duurzaamheid en duurzaam gedrag bij huurders bevorderen.</p>			
Werkvelden, werkwijzen, relatie met duurzaamheid, opdrachtgevers en samenwerkingspartners			
Werkvelden - Duurzaam wonen - Leefomgeving (fysiek en sociaal) - C2C		Werkwijzen/sociaal instrumentarium: Oorspronkelijk vooral voorlichting en educatie. Openbaar Belang wil meer werken met participatie maar dat is niet eenvoudig.	
Relatie met duurzaamheidsthema's (incl. belangrijkste programma's): - Intern traject rondom duurzaamheidscommunicatie, bijvoorbeeld het betrekken van de afdeling verhuur. - Project waarbij monumentale panden worden omgevormd tot passief huizen (combinatie hoogwaardig binnenklimaat en laag energie gebruik). - Project 'Energie maakt je warm' uitgevoerd samen met andere corporaties, gemeenten, NMO.			
Opdrachtgevers:		Samenwerkingspartners: Koplopersgroep Overijssel, gemeenten, NMO, andere corporaties.	
Visie op Netwerk Duurzaamheidseducatie Overijssel			
Positief, ze staan daar zeker vanuit de afdeling Wonen heel positief tegenover. Ze zouden graag bij zo'n netwerk aansluiten.			
Organisatie van het netwerk Het werkt waarschijnlijk het beste als het netwerk een enigszins homogene samenstelling heeft.			
(Rand)voorwaarden voor succes			
Toegevoegde waarde van het netwerk Succes delen, maar ook negatieve ervaringen uitwisselen. En daarmee vat krijgen op de do's en dont's in duurzaamheidscommunicatie. Daarbij hoeft wonen niet per se centraal te staan. Het gaat ook om duurzaamheid in den brede. Ontwikkelingen die gevolgen (kunnen) hebben voor de huurders, zijn voor Openbaar Belang in ieder geval relevant.			
Toegevoegde waarde voor het netwerk -			
Eigen rollen in het netwerk: - Openbaar Belang wil/kan een actieve rol spelen als deelnemer, maar geen initiator of facilitator zijn.		Positie in het netwerk: - Op de vastgoedkant heeft Openbaar Belang een redelijk centrale positie in Overijssel. Voor educatie bevinden ze zich meer aan de rand van het netwerk (lokaal in Zwolle is die positie wel redelijk centraal).	

Outdoor Challenge Park		William Segerink (directeur)	22-02-2012
Bedrijf (bv)	Landelijk	Van 8 jaar (groep 4) tot senioren. Particulieren en (opleiders binnen) professionele organisaties	
Outdoor Challenge Park biedt sinds 12 jaar professionele organisaties en particulieren outdoor-programma's en activiteiten aan gebaseerd op ervaren leren, gericht op het ontdekken van jezelf, jezelf in relatie tot anderen en jezelf in relatie tot de natuur.			
Werkvelden, werkwijzen, relatie met duurzaamheid, opdrachtgevers en samenwerkingspartners			
Werkvelden - Teambuilding - Training door ervaren leren - Buiten actief zijn		Werkwijzen/sociaal instrumentarium: - Belevend leren	
Relatie met duurzaamheidsthema's (incl. belangrijkste programma's): - geen specifieke duurzaamheidsprogramma's			
Opdrachtgevers: - professionele organisaties (bedrijven, overheden, onderwijsinstellingen) – 70% van de omzet - particulieren – 30% van de omzet		Samenwerkingspartners: ROC Sport & Bewegen (niveau 2 tot 4), AT Groep (een arbeidsreintegratiebureau o.a. gericht op re-integratie van Wajong-ers), Saxion Hogeschool (bijna) en G4S (beveiligingsbedrijf)	
Visie op Netwerk Duurzaamheidseducatie Overijssel			
Staan heel positief t.o.v. een Netwerk Duurzaamheidseducatie			
Organisatie van het netwerk Interactief platform, veel gebruik van sociale media Het moet in ieder geval interactief zijn, je moet uitgedaagd worden.			
(Rand)voorwaarden voor succes Er is een sterke kartrekker nodig. Het moet voldoende uitstraling hebben doordat er mensen van kaliber in zitten. Het moet een bepaalde mate van exclusiviteit hebben zodat deelnemers er status aan ontlenuen.			
Toegevoegde waarde van het netwerk Gelijkgestemde mensen die nieuwe kansen zoeken Uitwisseling, inspiratie, kennis, contacten, initiatieven			
Toegevoegde waarde voor het netwerk - Expertise m.b.t. methodieken van belevend leren - Programmaontwikkeling gebaseerd op belevend leren - Prachtige locatie + veel faciliteiten (zowel indoor als outdoor)			
Eigen rollen in het netwerk: - Rol bij programma's waarin belevend leren en competentieontwikkeling voor duurzaamheid/ duurzaam gedrag centraal staat. Innovatief		Positie in het netwerk: - Belangrijke partner als het gaat om belevend leren en outdoor-activiteiten	

OVKK		Anton Bosch (voorzitter)	24-2-2012
Vereniging met leden en donateurs	Overijssel	Inwoners van kleine kernen (+ omliggende platteland) tot 4.000 inwoners	
De OVKK is de overkoepelende organisatie van plaatselijke belangenverenigingen, dorpsraden, buurt- en dorpshuizen in kernen in Overijssel tot 4.000 inwoners (incl. het omringende platteland). De OVKK is vooral een verbindende partij. Zij verbindt overheden, maatschappelijke organisaties en plaatselijke clubs. De OVKK verbindt zich meestal niet met specifieke (sectorale) belangen en neemt geen (politieke) standpunten in. De rol is vooral signalerend, agenderend en voorlichtend.			
Werkvelden, werkwijzen, relatie met duurzaamheid, opdrachtgevers en samenwerkingspartners			
Werkvelden <ul style="list-style-type: none"> Voor de OVKK is alles dat raakt aan de belangen van haar leden c.q. dat de leden van belang vinden relevant. Het centrale thema is leefbaarheid: RO, verkeer & vervoer, duurzaamheid, voorzieningen, snel internet, etc. De OVKK geeft de leden gereedschappen zodat zij op lokaal niveau hun werk kunnen doen. 		Werkwijzen/sociaal instrumentarium: agenderen, ledenraadpleging (d.m.v. enquêtes), informatie verstrekken, organiseren thema-bijeenkomsten, soms projectuitvoering De OVKK werkt daarbij vraaggericht/bottom up. Zij denken vanuit de vraag en zoeken daar de bijpassende maatregelen en oplossingen bij.	
Relatie met duurzaamheidsthema's (incl. belangrijkste programma's): <ul style="list-style-type: none"> In het algemeen: duurzaamheidsthema's die spelen bij de leden Interesse ligt op dit moment vooral bij: energie en gezonde & veilige leefomgeving Nu zeer actief bezig met ontwikkeling van dorpsommetjes ('kuierroutes')			
Opdrachtgevers: <ul style="list-style-type: none"> De leden (130), donateurs (o.a. 16 gemeenten) & vrienden (waterschappen, woningbouwcorporaties) de provincie (prestatieafspraken) NB. 100 van de 140 dorpsorganisaties en 30 van de 150 dorpshuizen zijn aangesloten		Samenwerkingspartners: <ul style="list-style-type: none"> Strategische samenwerkingspartners: Stimuland, Landschap Overijssel, Arcon, Sportvisie. Bilateraal overleg met vrouwenorganisaties en soms jeugdorganisaties. de zusterorganisaties in andere provincies en ZZP-ers (projectuitvoering) 	
Visie op Netwerk Duurzaamheidseducatie Overijssel			
Positief. De OVKK wil graag een actieve rol en ziet zichzelf als belangrijkste (en enige echte) vertegenwoordiger van en schakel naar de doelgroep kleine kernen.			
Organisatie van het netwerk Centraal is iemand nodig die aanstuurt (één loket) + een secretariaat			
(Rand)voorwaarden voor succes			
<ul style="list-style-type: none"> Concreet worden en realistische & haalbare doelen stellen Voldoende financiering 			
Toegevoegde waarde van het netwerk			
<ul style="list-style-type: none"> Niet besproken 			
Toegevoegde waarde voor het netwerk			
<ul style="list-style-type: none"> De rol van 'vertaalbureau': schakel tussen een inhoudelijk thema en de eigen achterban 			
Eigen rollen in het netwerk: <ul style="list-style-type: none"> Inbrengen van het eigen netwerk, de communicatiekanalen en de brede ervaring van de acht OVKK-bestuurders Inbrengen van kennis & expertise vanuit de kleine kernen 		Positie in het netwerk: <ul style="list-style-type: none"> Centrale (makel-)positie voor zover het kleine kernen betreft 	

Pioneering	Bas van der Veen (programmadirecteur)	30-3-2012
Innovatieprogramma dat werkt als een verbindende netwerkorganisatie en innovatieplatform voor ondernemers, kennisinstellingen, overheid en opdrachtgevers. Formeel een stichting die deel uitmaakt van het Cluster Bouw van het Innovatieplatform Twente	Regionaal, m.n. Twente	Bedrijven in de bouw. Pioneering is een Business-to-Business programma. Achterliggende doelgroepen zijn alle partijen in en rond de bouwketen
<p>“Stichting Pioneering schept, ondersteunt en jaagt initiatieven aan die leiden tot vernieuwend ondernemerschap in de bouw. Vernieuwend op het gebied van technologieën, producten, processen en markten. Met Pioneering bereikt de Twentse bouwsector de koploperspositie op het vlak van ondernemerschap, vernieuwing en innovatie.”</p> <p>Doel: de concurrentiepositie van de Twentse bouw versterken en de werkgelegenheid stimuleren.</p>		
Werkvelden, werkwijzen, relatie met duurzaamheid, opdrachtgevers en samenwerkingspartners		
<p>Werkvelden</p> <p>Innovatie in de bouw(keten) zowel technologisch als van de business, gericht op alle bouwsectoren (utiliteitsbouw, woningbouw, GWW, e.d.).</p> <p>Nieuwbouw zal de komende tijd op een laag pitje staan. Accent ligt op verduurzaming van de bestaande (woning)voorraad. Gebouwen moeten lang mee kunnen maar zijn vaak gebouwd in tijden dat andere eisen golden en minder kennis & technologie beschikbaar was.</p>	<p>Werkwijzen/sociaal instrumentarium:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nieuwe kennis ontwikkelen en delen onder professionals in de bouwketen - het bij elkaar brengen van partners in de bouwketen in praktijkgerichte werkplaatsen gericht op innovatie van bouwtechnologie, werkwijzen, verdienmodellen, marketing - ontwikkelen van kennis over hoe de professionele bouw de consument het best kan benaderen (reframen van duurzaamheidscommunicatie in de bouw tot communicatie die grotere doelgroepen aanspreekt) 	
<p>Relatie met duurzaamheidsthema's (incl. belangrijkste programma's):</p> <p>Vanuit het programma bestaan sterke relaties met de duurzaamheidsthema's klimaat en energie, water, cradle-to-cradle/afval, maar dan gereframed tot betaalbaar wonen (bijv. qua energiekosten), comfort en gezondheid.</p>		
<p>Opdrachtgevers:</p> <p>Bouwondernemers die steun zoeken bij technologie-ontwikkeling. Financiers van het programma zijn de provincie Overijssel en de Regio Twente</p>	<p>Samenwerkingspartners:</p> <p>ca 130 bedrijven en instellingen werken actief samen in tien verschillende projectgroepen, de "werkplaatsen" van Stichting Pioneering. Harde kern bestaat uit ca 65 organisaties die op 'dagelijkse' basis actief zijn.</p>	
Visie op Netwerk Duurzaamheidseducatie Overijssel		
<p>Ja. Pioneering ziet dit als een onvermijdelijke ontwikkeling. De huidige NME vervult eigenlijk nauwelijks een functie omdat de doelgroep die met die vorm van communicatie bereikt wordt, zelf al intrinsiek gemotiveerd is. Wanneer je andere doelgroepen wilt bereiken, moet je niet het accent leggen op ecologische thema's maar de communicatie moeten reframen tot sociaal-economische thema's die mensen aanspreken. De ecologische winst is dan vooral een bijvangst daarvan. Het zou ook goed zijn wanneer duurzaamheidsbeleid meer verbonden wordt met innovatiebeleid. Interesse in een toekomstig netwerk hangt sterk van af hoe het georganiseerd en ingestoken zou worden. Voorlopig is er voldoende belangstelling om in het proces meegenomen te willen worden.</p>		
<p>Organisatie van het netwerk</p> <p>Voor Pioneering als B2B-netwerk: organisatie op het regionale niveau werkt het beste i.v.m. herkenbaarheid voor de netwerkdeelnemers en de korte lijnen.</p>		
<p>(Rand)voorwaarden voor succes</p> <p>'Duurzaamheid' is te abstract/te breed: herdefinieer het tot concrete product-marktcombinaties die mensen iets zeggen en ook ondernemers aanspreken, bijv. de product-marktcombinatie energie – huurders. Op die manier kun je natuurlijk 100-en product-marktcombinaties definiëren, te veel. Focus aanbrengen is nodig maar dat moet je niet top-down doen maar door alle stakeholders bij het netwerk, alle partijen die je op termijn nodig hebt voor NME-nieuwe-stijl, erbij te betrekken.</p>		

<p>Toegevoegde waarde van het netwerk</p> <p>Nog niet duidelijk. Er zullen ondernemers moeten zijn die (h)erkennen dat hier een belang in zit voor hun toekomstige business.</p>	
<p>Toegevoegde waarde voor het netwerk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het verspreiden van kennis over duurzame technologie en innovatie naar bedrijven (niet als adviespunt richting consumenten). - Het reframen van de boodschap + het maken van een slag naar implementatie (zoeken, vinden en mobiliseren van projecten door opdrachtgevers te verbinden met aanbieders) 	
<p>Eigen rollen in het netwerk:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 	<p>Positie in het netwerk:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Spin in een deelweb (B2B in de bouw)

Plattelandjongeren.nl/ Plattelandjongeren Overijssel		Jeske de Kort (medewerker)	22-02-2012
Landelijke resp. provinciale koepel- vereniging van lokale afdelingen	Landelijk/ provinciaal	De lokale afdelingen en via hen de jongeren op het platteland en in dorpskernen in de leeftijdsgroep van 16-30 jaar	
Plattelandjongeren.nl is een landelijke organisatie van, voor en door jongeren in de leeftijd van 16 tot 30 jaar. Het is een vrijetijdsvereniging voor jongeren wonende op het platteland en/of in dorpskernen. Zij streven er naar om de leefbaarheid op het platteland te bevorderen. Plattelandjongeren.nl inspireert, motiveert en ondersteunt jongeren die actief willen bijdragen aan hun vrijetijdsinvulling en die van anderen in hun leefomgeving.			
Werkvelden, werkwijzen, relatie met duurzaamheid, opdrachtgevers en samenwerkingspartners			
Werkvelden - Leefbaarheid platteland bevorderen door belangenbehartiging en door activiteiten voor jongeren te organiseren - Positie van jonge boeren versterken en wederzijdse kennis en begrip vergroten tussen (jonge) boeren en andere plattelandsbewoners		Werkwijzen/sociaal instrumentarium: 1. trainingen, workshops, begeleiding en faciliteiten t.b.v. ondersteunen van afdelingsbesturen 2. Belangenbehartiging jongeren op het platteland. 3. Het ontwikkelen en realiseren van projecten. Participatie (activering van jongeren) en competentieontwikkeling (training) staan voorop.	
Relatie met duurzaamheidsthema's (incl. belangrijkste programma's): - Geen specifieke inhoudelijke expertise m.b.t. duurzaamheid - Zijn bezig met of zien kansen in onderwerpen als Duurzaam Dorp, Duurzame Trekker Trek, Duurzaam feesten, Energie (bijv. samenwerking rond biogas, zonnepanelen), Sociale cohesie op het platteland.			
Opdrachtgevers: Overheden, m.n. Zon-MW, provincie, gemeenten		Samenwerkingspartners: scholen, gemeenten en andere jongerenorganisaties	
Visie op Netwerk Duurzaamheidseducatie Overijssel			
Positief, het is goed om NME breder te trekken naar duurzaamheid en om jongeren daarin te laten participeren. In ieder geval in deze verkennende fase is Plattelandjongeren geïnteresseerd. Verdere interesse hangt af van hoe het zou uitkristalliseren.			
Organisatie van het netwerk Het moet vooral niet te groot en log worden.			
(Rand)voorwaarden voor succes Een dergelijk netwerk moet een duidelijk gezamenlijk doel dienen en ergens toe leiden. Wat wil je met elkaar? Duidelijke thema's nodig. Activiteiten binnen/vanuit zo'n netwerk moeten een concrete vertaling krijgen naar jongeren op het platteland. Er moet iets uitkomen waarmee zij naar jongeren kunnen toestappen.			
Toegevoegde waarde van het netwerk Afhankelijk van het onderwerp zou inhoudelijke expertise rond dat onderwerp beschikbaar moeten zijn. Daarnaast financiële middelen.			
Toegevoegde waarde voor het netwerk - Inbrengen van het eigen netwerk - Inbrengen van de eigen expertise m.b.t. het communiceren met en betrekken/laten participeren van jongeren Ze werken met alle sociale instrumenten maar participatie staat voorop. In Duurzaam Dorp is bijv. een gestructureerde participatiemethodiek ontwikkeld om dorpen zelf te laten nadenken over ze duurzaam kunnen worden (excursies, verbetergroepen, e.d.). Hiermee worden jongeren betrokken in beleidsvorming en geactiveerd. Ze zijn goed in hoe ze op een leuke manier dingen naar jongeren kunnen brengen en hen laten participeren (bijv. filmpjes, gadgets, deelname aan workshops e.d.). Ook een project waarin jongeren worden opgeleid tot trainer.			
Eigen rollen in het netwerk: - Netwerkontsluiting en –activering - Participatie en activering van jongeren		Positie in het netwerk: - Belangrijke partner als het gaat om plattelandjongeren en jonge boeren	

Projecten LTO Noord		Hanneke Meester	20-2-2012
Bedrijf (bv)	Nederland (excl. Zeeland, N-Brabant, Limburg)	<ul style="list-style-type: none"> - Ondernemers in het landelijk gebied (agrarische ondernemers, MFL-ondernemers) incl. ondernemende vrouwen - De doelgroepen van de ondernemers, d.w.z. consumenten van voedselproducten, dagjesmensen/toeristen, zorgvragers/ cliënten van zorgboerderijen, de doelgroepen van boerderij-educatie (scholen/onderwijs) <p>LTO Overijssel heeft 18 afdelingen en in totaal 3982 leden verdeeld over de verschillende lidsoorten</p>	
<p>LTO Projecten Noord is een zelfstandige projectenorganisatie (bv) binnen LTO Noord (een ondernemersvereniging die werkt aan het versterken van de economische en maatschappelijke positie van haar leden, boeren en tuinders). De projectleiders van Projecten LTO Noord stimuleren, leiden en voeren projecten en processen uit gericht op het ontwikkelen van het landelijk gebied en een duurzame positie voor de (agrarische) ondernemers.</p>			
Werkvelden, werkwijzen, relatie met duurzaamheid, opdrachtgevers en samenwerkingspartners			
<p>Werkvelden: Alle thema's die relevant zijn voor de agrarische sector en/of het landelijk gebied, o.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Multifunctionele landbouw (bijv. recreatie, zorgboerderijen, etc. - Ondernemersbegeleiding en – ondersteuning - Ondernemers en ondernemende vrouwen - Gebiedsontwikkeling - Energie (biogas, windmolens) - Water (Landbouw op peil / Ruimte voor de vecht) - Relatie boeren – burgers (bijv. streekmarkt Twente) - Afval (bijv. asbest, autobanden) 		<p>Werkwijzen/sociaal instrumentarium: Kennisontwikkeling en –ontsluiting Voorlichting/educatie/bedrijfsbegeleiding Participatie</p> <p>NB. Participatie staat centraal. LTO Noord Projecten werkt – binnen het kader van de eigen missie – vraaggericht. Daarnaast - vanuit de eigen missie - ook educatie m.b.t. voedselveiligheid, gezondheid e.d.</p>	
<p>Relatie met duurzaamheidsthema's (incl. belangrijkste programma's): Alle duurzaamheidsthema's kunnen in meer of mindere mate onderdeel zijn van de projecten, o.a. in:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Programma Multifunctionele Landbouw - Programma Ontwikkelingen Natura 2000 - Programma Energie - Duurzaamheidsaspecten in projecten voor de primaire sectoren 			
<p>Opdrachtgevers: de eigen leden (bijv. groepen ondernemers) en externe opdrachtgevers (veelal overheden bijv. de Taskforce MFL, provincies, gemeenten)</p>		<p>Samenwerkingspartners: Teveel om op te noemen, alle partijen die actief zijn in het LG. Verder o.a. WUR. Ook met NMO & Zilveren Kruis Achmea (Programma "Ik lekker fit").</p>	
Visie op Netwerk Duurzaamheidseducatie Overijssel			
<p>Ja, positief. Het zou erg goed aansluiten bij hun eigen lijn. Zowel op hoofdlijnen als op onderdelen.</p>			
<p>Organisatie van het netwerk Helder moet zijn wie verantwoordelijkheid nemen en wat zij willen bereiken. De partijen die een kerntaak hebben in duurzaamheidseducatie in Overijssel zouden de rol van netwerktrekker moeten hebben. Daaromheen kun je dan een netwerk organiseren van partijen die over expertise, kennis etc. beschikken en de netwerktrekkers kunnen helpen om de duurzaamheidseducatie vorm te geven en te organiseren.</p> <p>Maak het aan het begin ook vooral niet te groot. Regel een aantal basiszaken goed en vorm bijv. regionale allianties rond de vragen die in die regio leven met hulp van de organisaties die over expertise beschikken.</p>			

<p>(Rand)voorwaarden voor succes</p> <p>Verwachtingenmanagement en heldere doelformulering zijn erg belangrijk. Helderheid over de doelstellingen, wat je met elkaar wilt bereiken en hoe je dat denkt te gaan bereiken.</p> <p>Naast projectorganisaties die kennis, competenties, netwerken etc. kunnen inbrengen, is het van belang dat er ook voldoende partijen deelnemen die – vanuit hun vraag – financieel willen participeren.</p>	
<p>Toegevoegde waarde van het netwerk</p> <p>Elkaar versterken en gezamenlijk toegang krijgen met als toegevoegde waarde -> komen tot gefinancierde projecten. Het netwerk zou moeten bijdragen aan de eigen doelstellingen van LTO Noord (de belangen van ondernemers in het LG, bijv. op het gebied van veilige leefomgeving, vitaal en leefbaar platteland) én het moet uiteindelijk ook iets concreets opleveren, in de zin van projecten en omzet.</p>	
<p>Toegevoegde waarde voor het netwerk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vooral de breedte van het aanbod van Projecten LTO Noord: kennis/expertise, procesbegeleiding/ gebiedsontwikkeling; netwerk met zeer groot bereik onder de eigen doelgroep. - Projecten LTO Noord kan een belangrijke partner zijn omdat ze vanuit hun rol in het LG participeren ze in allerlei inhoudelijke en procesmatige (gebieds)ontwikkelingen. - Ervaring met het opzetten van digitale (ondernemers) netwerken, bijv. Varkensnet, MF-net. Deze netten bieden ontmoetingsplaatsen en dragen bij aan kennisontwikkeling & verspreiding. Kan een bruikbaar middel zijn om groepen in de samenleving elkaar te laten ontmoeten. - Evt. zijn via het ondernemersnetwerk ook locaties/accommodaties te benutten - Tenslotte zou LTO Noord – met haar Fonds Ontwikkeling Duurzame Land- en Tuinbouw – mogelijk ook financieel kunnen participeren wanneer programma's/projecten binnen de fondscriteria passen. 	
<p>Eigen rollen in het netwerk:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zowel inhoudelijke rol als proces/regierollen. - Evt. een financiële rol (zie opm. over het Fonds) als het goed aansluit 	<p>Positie in het netwerk:</p> <p>Zowel in het centrum/op het provinciale niveau in een (mede)regievoerende rol als op het regionale niveau of op onderdelen in specifieke programma's.</p> <p>LTO Noord heeft een gevestigde positie en een uitgebreid netwerk in de provincie.</p>

Rabobank Centraal Twente		Henny Nijenhuis	21-3-2012
Rabobank CT is een coöperatieve vereniging van leden en ziet zichzelf ook als het collectieve eigendom van de gemeenschap waarin en waarvoor ze werkt. Heeft geen aandeelhouders maar leden, in Centraal Twente 13.000 die een doorsnede vormen uit het klantenbestand van 60.000 klanten.	Globaal de gemeenten Hengelo, Borne en Hof van Twente.	Particuliere klanten Private banking voor klanten met meer complexe behoeften Zakelijke markt. Daarbinnen is de doelgroep 'food & agro' nog wel herkenbaar als specifieke doelgroep, zowel i.v.m. het verleden als i.v.m. de specialistische kennis	
Rabobank Centraal Twente heeft in 2010 in een uitgebreid proces stilgestaan bij de vraag wie zijn we, van wie zijn we en voor wie zijn we. De uitkomsten zijn vastgelegd in een identiteitspaspoort: Rabobank CT is op zoek naar langdurige persoonlijke relaties die voortkomen uit oprechte interesse, streeft niet naar korte termijn winst maar naar maatschappelijke waarde op de langere termijn en wil helpen om de gemeenschap naar een hoger niveau van welzijn & welvaart te brengen.			
Werkvelden, werkwijzen, relatie met duurzaamheid, opdrachtgevers en samenwerkingspartners			
<p>Werkvelden</p> <p>De Rabobank heeft in grote lijnen twee activiteiten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De bancaire activiteiten (sparen, lenen, betalen, beleggen, verzekeren en leasen) 2. De maatschappelijke activiteiten: <ul style="list-style-type: none"> - Participeren in commerciële en maatschappelijke netwerken - Sponsoren van verenigingen en stichtingen - Het onbaatzuchtig ondersteunen van de gemeenschap in de vorm van uitkeren van coöperatief dividend t.b.v. maatschappelijke projecten - Ondersteuning/deskundigheidsbevordering van verenigingen en stichtingen 	<p>Werkwijzen/sociaal instrumentarium:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aanwezig zijn en actief zijn in lokale netwerken - partijen verbinden - deskundigheidsbevordering maatschappelijke organisaties <p>Netwerken waarin geparticipeerd wordt zijn o.a.: business clubs, VNO-NCW, FC Twente sponsorclub, FBK Business Club, Vrienden van het Rabotheater, MVO Pact Hengelo, H164, De Slinger (organiseert een beurs van vragers en aanbieders van maatschappelijke activiteiten; brengt MVO-bedrijven in contact met maatschappelijke organisaties die steun nodig hebben).</p>		
<p>Relatie met duurzaamheidsthema's (incl. belangrijkste programma's):</p> <p>Het accent bij de maatschappelijke activiteiten ligt bij economische ontwikkeling en sociale cohesie. De ecologische kant krijgt duidelijk minder accent in de maatschappelijke activiteiten. Wel hanteert Rabobank CT MVO-criteria in het financieringsbeleid (incl. ecologische criteria).</p>			
<p>Opdrachtgevers:</p> <p>Geen opdrachtgevers, wel klanten (60.000) en leden (15.000).</p>	<p>Samenwerkingspartners:</p> <p>Groot aantal lokale samenwerkingspartners</p>		
Visie op Netwerk Duurzaamheidseducatie Overijssel			
<p>Ja, positief. Rabobank vindt het daarbij belangrijk dat er van onderop gewerkt wordt: aansluiten bij de behoeften van de gemeenschap en de intrinsieke motivatie van particulieren, bedrijven etc.</p>			
<p>Organisatie van het netwerk</p> <p>Het beeld van een overkoepelend Overijssels netwerk met daarbinnen subnetwerken (bijv. lokaal-regionaal of thematisch) spreekt aan. Ontwikkel zoets van onderop: kijk wat er lokaal of rond thema's al bestaat en verbindt dat in een overkoepelend netwerk.</p> <p>Het is ook belangrijk dat de netwerkeigenaren/trekkers goed bedenken hoe ze energie kunnen opwekken in het netwerk, bijv. door er vragen of thema's neer te leggen, impulsen te geven.</p> <p>Een belangrijke rol van het netwerk kan ook zijn om uitwisseling en samenhang te bevorderen rond versnipperde thema's. Bijv. zonne-energie: er zijn heel veel initiatieven op dat gebied en in elke gemeente gaat het weer op een andere manier. Er gebeurt ook veel dubbel werk doordat het wiel 10x opnieuw wordt uitgevonden. Daar kunnen</p>			

<p>we met zijn allen slimmer en effectiever mee omgaan. Het netwerk zou in dat soort situatie meerwaarde kunnen hebben.</p>	
<p>(Rand)voorwaarden voor succes Het moet in ieder geval gestructureerd worden langs logische lijnen. “Duurzaamheid” is daarvoor te abstract, maak het concreter. Dat mogen nog steeds grote thema’s zijn zoals energie of mobiliteit. Je moet de thema’s zo kiezen dat partijen in de samenleving intrinsiek gemotiveerd zijn daarvoor, er warm voor lopen. Je merkt in veel netwerken dat de deelnemers de rol van passieve consument hebben. Zoek naar een effectieve organisatievorm die aansluit bij de intrinsieke motivatie.</p>	
<p>Toegevoegde waarde van het netwerk Uitwisseling van kennis over hoe je levendige netwerken organiseert Het netwerk zou input (goede ideeën en plannen) kunnen opleveren voor de besteding van het coöperatief dividend.</p>	
<p>Toegevoegde waarde voor het netwerk Helpen bij het verbeteren van de ontsluiting van lokale maatschappelijke fondsen (op het gebied van cultuur, educatie, sport, e.d.) zodat het makkelijker wordt voor maatschappelijke projecten om fondsen te vinden. Benutten van de Triple P Monitor van Rabobank Nederland als instrument om te komen tot een lokale duurzaamheidsagenda.</p>	
<p>Eigen rollen in het netwerk: Voor Rabobank CT uitdrukkelijk beperkt tot de lokale schaal van het eigen werkgebied:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Netwerkrol - financier van maatschappelijke projecten vanuit het Fonds coöperatieve dividenden 	<p>Positie in het netwerk:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Op de lokale schaal kun je Rabobank CT zien als een spin in het lokale web vanwege het grote aantal relaties dat men heeft en het grote aantal lokale netwerken waarin wordt deelgenomen.

Reggestroom Hellendoorn		Carin Brinker	17-2-2012
Coöperatieve vereniging	Lokaal/regionaal	Particuliere energieafnemers (in de leeftijd 30-40 jaar) Bedrijven.	
Reggestroom is een lokaal energiebedrijf. 100% duurzaam, 100% lokaal is het motto. Ze leveren gas en elektra aan particulieren, bedrijven, instellingen etc. Op dit moment zijn ze alleen een inkoopcollectief maar de ambities zijn breder. Ze zijn bezig met initiatieven voor gezamenlijke inkoop van PV (die in de hele keten duurzaam is), willen op termijn aan de slag met promoten van warmtepompen, vergisting etc.			
Werkvelden, werkwijzen, relatie met duurzaamheid, opdrachtgevers en samenwerkingspartners			
Werkvelden - Energie (brede duurzaamheids- en ketenbenadering)		Werkwijzen/sociaal instrumentarium: Communicatie, educatie en participatie komen samen in de activiteiten.	
Relatie met duurzaamheidsthema's (incl. belangrijkste programma's): - Gezamenlijke inkoop van duurzame energie. - Samen met NMO, de provincie en Duurzame Dorpen werken ze aan de ontwikkeling van educatieprogramma's voor scholen. - Bezig met de inrichting van een energiewinkel. Hier wil Reggestroom Hellendoorn energie tastbaar en beleefbaar maken voor bijvoorbeeld kinderen.			
Opdrachtgevers:		Samenwerkingspartners: Bedrijven, overheden en maatschappelijke organisaties	
Visie op Netwerk Duurzaamheidseducatie Overijssel			
Positief. Reggestroom Hellendoorn heeft bij NMO en Duurzame Dorpen al aangegeven dat ze willen samen werken. Via het netwerk van Duurzame Dorpen leren ze veel van elkaar. In dit soort netwerken komt kennisdelen tot stand. Je hoeft het wiel niet steeds op nieuw uit te vinden.			
Organisatie van het netwerk Dat is afhankelijk van de deelnemers.			
(Rand)voorwaarden voor succes Er moet gezamenlijk belang zijn, je moet elkaar via het netwerk kunnen versterken. Het moet concrete dingen opleveren.			
Toegevoegde waarde van het netwerk Leden en klanten binden, zichtbaarheid vergroten, inhoudelijk kennis op doen (bijvoorbeeld over kleinschalige locaties voor duurzame energieopwekking.			
Toegevoegde waarde voor het netwerk - Expertisecentrum op het gebied van energie in den brede.			
Eigen rollen in het netwerk: - Dit is nog afhankelijk van de ontwikkeling van de eigen organisatie.		Positie in het netwerk: - Reggestroom is een nieuwe organisatie en heeft vooral netwerk opgebouwd rondom energie en Duurzame Dorpen.	

ROVA	Dorine Borst (Educatie)	20-3-2012
NV	16 gemeenten in Gelderland, Overijssel en Utrecht	Particulieren, Bedrijven, Scholen
ROVA is een afvaladviesbedrijf en staat voor duurzaamheid en schone leefomgeving.		
Werkvelden, werkwijzen, relatie met duurzaamheid, opdrachtgevers en samenwerkingspartners		
<p>Werkvelden</p> <ul style="list-style-type: none"> - Afvalinzameling, regie over alle afvalstromen - Afvaladvies - Steeds meer ook advies duurzame energie: zonnepanelen, groenvergister - In Winterswijk ook beheer openbare ruimte 	<p>Werkwijzen/sociaal instrumentarium:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Groentoe: eigen bus op gas haalt klassen op voor een programma op bedrijf ROVA (film, les, rondleiding). Gratis. Score 8,5. In 2011 230 klassen. - Pilot afvalscheiden (met spel) op school - Natuurlijk Schoon project. Scholen maken omgeving schoon. ROVA faciliteert (hesjes, drinken, grijper, zakken). - Ontvangst groepen op bedrijf: wijkplatforms, vrouwenverenigingen etc. - Met de groenbus op locatie bij evenementen. - Informeren burgers als er wijzigingen zijn in afvalophalen: inloopavonden, gemeentepagina. - Landelijke compostdagen. 	
<p>Relatie met duurzaamheidsthema's (incl. belangrijkste programma's):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Afval / grondstoffen - Energie - Natuur en groen 		
<p>Opdrachtgevers: gemeenten en samenwerkingsverbanden.</p> <p>In Overijssel: Dalfsen, Hardenberg, Kampen, Olst-Wijhe, Ommen, Raalte, Staphorst, Steenwijkerland, Twenterand, Zwartewaterland, Zwolle, Regio IJssel-Vecht.</p> <p>In Gelderland: Aalten, Hattem, Heerde, Oost Gelre, Winterswijk.</p> <p>In Drenthe: Meppel</p> <p>In Flevoland: Urk</p>	<p>Samenwerkingspartners:</p> <ul style="list-style-type: none"> - SBB bij Natuurlijk Schoon - Nooterhof, Landstede – studenten - Partijen weten ons te vinden. Geen sponsoring, wel in natura. - Met NMO in gesprek. 	
Visie op Netwerk Duurzaamheidseducatie Overijssel		
Goed idee. Stop versnippering. Veel partijen doen hetzelfde, zoals Iespakketten. Tijd- en geldbesparing.		
Organisatie van het netwerk		
<ul style="list-style-type: none"> - Strak georganiseerd, niet te vrijblijvend. 		
(Rand)voorwaarden voor succes		
<ul style="list-style-type: none"> - Niet te groot - Gemeenschappelijk doel - Betrokken mensen, die eigen rol en verantwoordelijkheid pakken. 		
Toegevoegde waarde van het netwerk		
<ul style="list-style-type: none"> - Meer mensen leren kennen op gebied van afval, energie en beheer openbare ruimte. - Samen beleid ontwikkelen voor energie-educatie in het onderwijs. - Nieuwe kanalen aanboren. 		
Toegevoegde waarde voor het netwerk		
<ul style="list-style-type: none"> - Netwerken, toegang bij wethouders en ambtenaren van gemeenten ruimtelijke ordening en milieu (AROM-overleg) en communicatie-adviseurs van gemeenten. - Innovatief, goed in beleving: groentoe, films. - Daadkrachtig, stabiel bedrijf - Te bezoeken locaties (Vooraf Zwolle). 		
Eigen rollen in het netwerk:	Positie in het netwerk:	
<ul style="list-style-type: none"> - Weinig tijd. 	<ul style="list-style-type: none"> - Hangt er van af. 	

RTV Oost	Marcel Oude Wesselink (hoofdredactie)	6-3-2012
Publieke omroep	Overijssel	Alle inwoners
RTV Oost is een publieke, regionale omroep die zich richt op een onafhankelijke nieuwsvoorziening die de Overijsselse bevolking op internet, radio en TV informeert over wat er zich in of met betrekking tot de provincie afspeelt.		
Werkvelden, werkwijzen, relatie met duurzaamheid, opdrachtgevers en samenwerkingspartners		
Werkvelden -	Werkwijzen/sociaal instrumentarium:	
Relatie met duurzaamheidsthema's (incl. belangrijkste programma's): -		
Opdrachtgevers:	Samenwerkingspartners:	
Visie op Netwerk Duurzaamheidseducatie Overijssel		
RTV Oost wil geen onderdeel zijn van een Netwerk Duurzaamheidseducatie. Belangrijkste overweging is dat zij een nieuws- en actualiteitenzender is die een grote waarde hecht aan het behoud van de eigen onafhankelijke positie en rol. Aansluiting bij een netwerk met een specifieke missie/doelstelling past daar niet goed bij.		
Organisatie van het netwerk		
(Rand)voorwaarden voor succes		
Toegevoegde waarde van het netwerk		
Toegevoegde waarde voor het netwerk RTV Oost kan geen aanbod doen aan een Netwerk Duurzaamheidseducatie in de zin dat de zender gebruikt zou kunnen worden voor communicatie met de Overijsselse samenleving. Voorafgaand aan de uitzendingen vindt altijd eerst een eigen onafhankelijke, journalistieke afweging plaats.		
Eigen rollen in het netwerk: RTV Oost neemt geen rol in het netwerk. Wel is een vorm van samenwerking mogelijk waarbij een individuele verslaggever door het netwerk op de hoogte gehouden wordt van ontwikkelingen en activiteiten van het netwerk. Na overleg tussen verslaggever en hoofdredactie kan RTV Oost dan uit eigen beweging besluiten om ergens aandacht aan te geven.	Positie in het netwerk: - geen	

Ruimte voor de Vecht		Luc Jehée	7-03-2012
Projectorganisatie rond Ruimte voor de Vecht bestaat uit een Gebiedscommissie (bestuurlijk overlegorgaan o.v.v. gedeputeerde) met een projectorganisatie (in het provinciehuis).		De Overijsselse Vecht	Jeugd en bewoners van het Vechtdal
<p>Het project is voortgekomen vanuit gebiedsgericht werken en ruimtelijke ateliers Overijssel die in 2006-2007 zijn georganiseerd. Conclusie was dat de waterveiligheid op de lange termijn een probleem gaat vormen. Analoog aan Ruimte voor de Rivier (maar zonder de middelen vanuit dat rijksprogramma) is het werken aan waterveiligheid rond de Vecht gecombineerd met werken aan natuur en aan sociaal-economische opgaven.</p> <p>In het project is veel aandacht besteed aan communicatie en educatie. De sociale kant is heel belangrijk voor gebiedsprojecten. Er is een groot aantal doelgroepen benoemd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voor de jeugd heeft NMO een lesprogramma ontwikkeld voor de basisscholen. In eerste instantie wilde zij een traditioneel NME-lespakket ontwikkelen maar dat is verbreed door er vele partners (Kunst & Cultuur Overijssel, Historisch Centrum Overijssel, Veldwerkgroep, Natuurinfocentrum) bij te zoeken die ieder een eigen opdracht kregen onder coördinatie van NMO. Daardoor is een veel breder lespakket ontstaan waarin ingegaan wordt op natuur, milieu, water, geschiedenis, kunst, streekproducten. Daar is een stuk theorie aan gekoppeld + de combinatie met ervaring buiten. De wens/het doel is dat ieder jaar elke school (groep 5, 6 en 7) in het Vechtdal 1 dag stilstaat bij de eigen streek in combinatie met buitenactiviteiten (fietsen, wandelen en het water op, daar proefjes doen, e.d.). De lespakketten zijn goed gebruikt, maar het is wel tijd een en ander opnieuw onder de aandacht te brengen bij scholen en ouders. - Daarnaast is een project gedaan om de uniciteit van het gebied beter zichtbaar te maken. Bestond uit een website (Mijn Vecht – Mijn Verhaal), een boek en vertelavonden waarop mensen hun eigen Vechtverhaal vertelden. Samenwerking met journalisten/studenten Windesheim die de verhalen op papier zetten. De vertelkracht/verhalen van de mensen zijn de essentie. Je moet dan wel zorgen dat je iets met het verhaal doet (bijv. op de website, in het boek). 			
Werkvelden, werkwijzen, relatie met duurzaamheid, opdrachtgevers en samenwerkingspartners			
Werkvelden		Werkwijzen/sociaal instrumentarium:	
- Integrale gebiedsopgave rond de Vecht		veel aandacht voor de combinatie van fysiek & sociaal	
Relatie met duurzaamheidsthema's (incl. belangrijkste programma's):			
- Water, natuur & groen			
Opdrachtgevers:		Samenwerkingspartners:	
Programma is gefinancierd door provincie en gebiedspartners		In totaal 13 (gebieds)partijen betrokken in een vitale coalitie	
Visie op Netwerk Duurzaamheidseducatie Overijssel			
Niet besproken			
Organisatie van het netwerk			
- Niet besproken			
(Rand)voorwaarden voor succes			
- Niet besproken			
Toegevoegde waarde van het netwerk			
- Niet besproken			
Toegevoegde waarde voor het netwerk			
- Het project Ruimte voor de Vecht omvat een aantal interessante voorbeelden van de wijze waarop het sociale geïntegreerd kan worden in integrale fysieke gebiedsprojecten			
Eigen rollen in het netwerk:		Positie in het netwerk:	
- Kennisoverdracht vanuit het project		-	

Sportservice Overijssel		Hack Goettsch (directeur)	24-2-2012
Particuliere stichting zonder winstoogmerk	Provincie	Alle inwoners met het accent op groepen die te weinig bewegen	
Sportservice Overijssel voert het provinciale sportbeleid uit met als doel om zoveel mogelijk inwoners te laten sporten. Accent op de breedtesport. Werkt aan de randvoorwaarden voor een zo optimaal mogelijk sportklimaat in Overijssel.			
Werkvelden, werkwijzen, relatie met duurzaamheid, opdrachtgevers en samenwerkingspartners			
Werkvelden - Uitbreiding en verbetering van het sport- en beweegaanbod - Werken aan optimale sportinfrastructuur		Werkwijzen/sociaal instrumentarium: - Advies en informatieverstrekking - Kennisontwikkeling en kennisoverdracht - Deskundigheidsbevordering en professionalisering - Netwerkontwikkeling	
Relatie met duurzaamheidsthema's (incl. belangrijkste programma's): Thema gezondheid (gezondheid door bewegen & gezonde voeding) en thema duurzame gebiedsontwikkeling (ruimte voor sport & sportaccommodaties, liefst dicht bij de mensen): - Programma 'Ik Lekker Fit' (i.s.m. onderwijs, zorgverzekeraar, de Hartstichting, LTO, NMO en voedingsdeskundigen) - Programma 'Bewegen in het Groen' (i.s.m. provincie)			
Opdrachtgevers: Provincie, gemeenten en sportorganisaties		Samenwerkingspartners: Onderwijs, gemeenten, GGD, welzijnsorganisaties, ouderenzorg, sportverenigingen, revalidatiecentra	
Visie op Netwerk Duurzaamheidseducatie Overijssel			
Positief. Netwerkontwikkeling belangrijk om terreinen aan elkaar te koppelen die niet van nature samenwerken. Duurzaamheid is daarvoor een mooi verbindend thema.			
Organisatie van het netwerk Regiegroep: aantal partijen moet als kern van het netwerk optreden en de lijnen uit zetten. Alliantiemanager: een makelaar met veel kennis van de ontwikkelingen bij partijen in het netwerk die er op gericht is om partijen bij elkaar te brengen (niet alles hoeft geregisseerd te worden of 'centraal' bekend te zijn). Gezamenlijke netwerkactiviteit: 2x per jaar met nieuwe voorbeelden van samenwerking.			
(Rand)voorwaarden voor succes Betrokken partijen moeten zien dat ze een gezamenlijk belang hebben en door samenwerking hun eigen deelbelang kunnen versterken. Goed verwachtingenmanagement: partijen moeten niet verwachten dat ze er meteen een of twee projecten uithalen.			
Toegevoegde waarde van het netwerk Contacten met nieuwe organisaties die het hen mogelijk maken de eigen doelen op het gebied van sport & bewegen te realiseren + omgekeerd de mogelijkheid om kennis over duurzaamheid van andere organisaties in de eigen projecten weg te zetten (hoeft niet per se in elk project)			
Toegevoegde waarde voor het netwerk - Inbrengen van het eigen netwerk op het gebied van sport & bewegen - Inbrengen van kennis op het gebied van sport & bewegen die voor anderen interessant kan zijn			
Eigen rollen in het netwerk: - Netwerkrol - Expertiserol/voorlichting - organiseren van congresactiviteiten en andere activiteiten met een grote deelname.		Positie in het netwerk: - niet in het centrum - relatief nieuw (v.w.b. duurzaamheid)	

Stichting Duurzaam Heeten		Arnold Geerdink	8-3-2012
Stichting	Lokaal, dorp Heeten	Alle inwoners van Heeten	
Stichting Duurzaam Heeten is een initiatief van enkele enthousiaste Heetenaren, die zich inzetten voor een duurzame, energiezuinige en comfortabele leefomgeving in en rondom Heeten. Heeten is winnaar van de publieksprijs in de Duurzaam Dorp verkiezing. Activiteiten zijn gericht op het sluiten van energiekringlopen. Niet alleen de materiële, maar ook de menselijke energie.			
Werkvelden, werkwijzen, relatie met duurzaamheid, opdrachtgevers en samenwerkingspartners			
Werkvelden		Werkwijzen/sociaal instrumentarium:	
<ul style="list-style-type: none"> - Leefbaarheid - Duurzame energie 		<ul style="list-style-type: none"> - Communicatie en educatie voor het creëren van bewustzijn over duurzaamheid. - Betrekken van bewoners bij lokale projecten 	
Relatie met duurzaamheidsthema's (incl. belangrijkste programma's):			
<ul style="list-style-type: none"> - Duurzame energie: plaatsing van 750 zonnepanelen vanuit de regeling Zonnekracht (bij particulieren, bedrijven en de basisschool), EPA-adviezen. - Diverse kleine projecten van bewoners, zoals het verzorgen van een biologische maaltijd, inburgering voor nieuwe dorpsbewoners, ontwikkeling van een beweegtuin bij een zorgcentrum etc. 			
Opdrachtgevers:		Samenwerkingspartners:	
<ul style="list-style-type: none"> - Subsidiërelatie met de provincie 		<ul style="list-style-type: none"> - Netwerk Duurzaam Dorp Overijssel - NMO 	
Visie op Netwerk Duurzaamheidseducatie Overijssel			
Netwerkvorming is positief, maar het dilemma is menskracht. Vrijwilligers zetten zich liever in voor de eigen omgeving, dan voor algemene doelstellingen.			
Organisatie van het netwerk Kleinschaligheid, bottom-up en burgerinitiatief zijn sleutelwoorden.			
(Rand)voorwaarden voor succes Een netwerk moet inspringen op kansen die zich voordoen (bijvoorbeeld vanuit een regeling of fonds), die kansen koppelen aan de lokale situatie en vervolgens bredere opschaling faciliteren.			
Toegevoegde waarde van het netwerk Er zijn bepaalde ambities, zoals de oprichting van een lokaal energiebedrijf waarvoor de schaal van een dorp te klein is. Samenwerking met alle kernen in Raalte, gefaciliteerd door de gemeente, zou deze ambitie wel binnen bereik kunnen brengen. Het netwerk moet wat te bieden hebben. Kennis, middelen en facilitering zijn voor burgerinitiatieven van belang.			
Toegevoegde waarde voor het netwerk			
<ul style="list-style-type: none"> - Ervaring op het gebied van leefbaarheid en energieprojecten. - Ervaring met mobiliseren van vrijwillige inzet. - Ervaring met het opstellen van business-plannen. 			
Eigen rollen in het netwerk:		Positie in het netwerk:	
<ul style="list-style-type: none"> - Delen van kennis en ervaring 		<ul style="list-style-type: none"> - Samenwerking met andere Duurzame Dorpen 	

Stichting Vlasmanifestatie		Trix Niesthoven/Benno Buursink	20-2-2012
Stichting	Twente/Landelijk	Het brede publiek	
<p>Stichting Vlasmanifestatie is opgericht om het duurzame landbouwgewas 'vlas' breed onder de aandacht te brengen, bij te dragen aan kennisontwikkeling over vlas en stimuleren van ketenvorming rond Twents/Nederlands vlas. De stichting is opgericht als vehikel om subsidie te kunnen ontvangen voor het organiseren van de Vlasmanifestatie, een 4 maanden durende manifestatie rond vlas als duurzaam akkerbouwgewas (van cultuurhistorie tot moderne, technologische toepassingen van vezelvlas en olievlas). Nu richt de stichting zich vooral op het aanjagen van de totstandkoming van een kennisplatform Vlas.</p>			
Werkvelden, werkwijzen, relatie met duurzaamheid, opdrachtgevers en samenwerkingspartners			
<p>Werkvelden Vlas als duurzaam akkerbouwgewas met veel toepassingen (in al zijn facetten: van vlaszaad tot vlasteelt tot de toepassingen van vlas).</p>		<p>Werkwijzen/sociaal instrumentarium: Publiekscommunicatie over vlas Educatie m.b.t. vlas Kennisopbouw en -uitwisseling</p>	
<p>Relatie met duurzaamheidsthema's (incl. belangrijkste programma's): - Duurzame ketens en duurzame landbouw</p>			
<p>Opdrachtgevers: Geen. Provincie Overijssel heeft subsidie verstrekt en gedeputeerde Bakker heeft de Vlasmanifestatie geopend. Andere sponsors waren KvK, Rabobank, ASN Bank, e.d.</p>		<p>Samenwerkingspartners: Samenwerkingspartners voor de Vlasmanifestatie waren het Innovatieplatform, Twentse Welle (Museum Enschede), het Educatief Centrum gemeente Enschede, scholen, modewereld en kunstenaars. Partners bij de ontwikkeling van een kennisplatform zijn o.a. WUR, Saxion Hogeschool, bedrijfsleven</p>	
Visie op Netwerk Duurzaamheidseducatie Overijssel			
<p>Positief, met dien verstande dat de toekomst van de stichting niet geheel duidelijk is. De huidige stichting heeft vooral een aanjaag- en bewustmakingsfunctie. Daarna stopt zij – in de huidige vorm – vermoedelijk. Het is mogelijk dat er vervolgens een andere stichting/organisatie verder gaat waar de huidige stichting is gebleven (m.n. met de kennisrol). Dat is nog onduidelijk.</p>			
<p>Organisatie van het netwerk - Niet besproken</p>			
<p>(Rand)voorwaarden voor succes - Niet besproken</p>			
<p>Toegevoegde waarde van het netwerk Zicht op wat er op het brede terrein van duurzaamheid allemaal gebeurt. Vooral kennisuitwisseling en leren van elkaars ervaringen. Ook kennisopbouw, m.n. over de vraag hoe kun je in Nederland duurzaam vlas telen (zonder bestrijdingsmiddelen). Concreet (eind)doel zou kunnen zijn: 7 x 35 hectare vlasteelt realiseren. Gebruikmaken van netwerken/communicatiekanalen van netwerkpartners Evt. ook financiële ondersteuning van initiatieven.</p>			
<p>Toegevoegde waarde voor het netwerk - Expertise/kennis en netwerk inbrengen als het over vlas en vergelijkbare gewassen/producten gaat</p>			
<p>Eigen rollen in het netwerk: - Expertisecentrum</p>		<p>Positie in het netwerk: - Onduidelijk (i.v.m. mogelijke opheffing)</p>	

Talentvol ondernemen		Lies Willemsen	27-2-2012
Basisschool (project van 2 scholen)	Ommen (de ambitie is breder)	Basisschoolleerlingen (groep 1 tot 8). Via basisschoolkinderen wordt de samenleving breder beïnvloed (o.a. de link met ouders, ondernemers etc.)	
Twee basisscholen uit Ommen werken met subsidie van Agentschap NL aan een project Talentvol Ondernemen in het landelijk gebied. Het project is gericht op het ontwikkelen van doorlopende leerlijnen waarbij kinderen leren door het ondernemen van activiteiten in de praktijk. Vanuit de subsidiegever is de focus op het landelijk gebied belangrijk: kinderen laten ervaren dat daar voor de toekomst ook kansen liggen. Thema's zijn duurzaamheid (energie), akker- en tuinbouw, recreëren. Om te komen tot een duurzame en brede verankering van deze leerlijnen in het basisonderwijs wordt de samenwerking met andere partijen zoals bedrijven, maatschappelijke organisaties, kennisinstellingen en overheden gezocht.			
Werkvelden, werkwijzen, relatie met duurzaamheid, opdrachtgevers en samenwerkingspartners			
Werkvelden - Duurzame energie - Ondernemerschap - Tuin- en akkerbouw		Werkwijzen/sociaal instrumentarium: Educatie door participatie (doen en beleven).	
Relatie met duurzaamheidsthema's (incl. belangrijkste programma's): Focus ligt nu op het thema energie. Hiervoor is al een concrete leerlijn in wording in de vorm van een leerproduct (toolkit). Elementen zijn o.a. het plaatsen van zonnepanelen op de school gekoppeld aan een bedieningspaneel waarin verschillende aspecten van het energiegebruik zichtbaar worden.			
Opdrachtgevers: Agentschap NL		Samenwerkingspartners: Samenwerking wordt gezocht met een breed aantal partijen: gemeente, provincie, NMO, Saxion, Windesheim, LTO, WAVIN, Rabobank etc.	
Visie op Netwerk Duurzaamheidseducatie Overijssel			
Positief. Het zou prettig zijn als er een enigszins geïnstitutionaliseerd kader is waarin men elkaar met enige regelmaat ontmoet en kennis en contacten deelt. Ze zijn op zoek naar mensen die meedenken, kunnen helpen bij het ontwikkelen van een verdienmodel en het breder verspreiden van dit 'leerproduct'.			
Organisatie van het netwerk Het zou mooi zijn als Ommen/ Hardenberg een duurzaamheidsknooppunt worden.			
(Rand)voorwaarden voor succes			
Toegevoegde waarde van het netwerk Ze zijn op zoek naar mensen die meedenken (vanuit onderwijs en inhoud), willen sponsoren, kunnen helpen bij het ontwikkelen van een verdienmodel en het breder verspreiden van dit 'leerproduct'.			
Toegevoegde waarde voor het netwerk - Contact met basisschoolleerlingen als het personeel van de toekomst - Creëren van bewustzijn over duurzaamheid en de rol van kinderen daarin. - Expertise op het gebied van doorgaande leerlijnen			
Eigen rollen in het netwerk: - Expertisecentrum op het gebied van doorgaande leerlijnen.		Positie in het netwerk: - Rondom het eigen initiatief Talentvol Ondernemen worden op dit moment breed gesprekken gevoerd met potentieel interessante partners. Er wordt gebouwd aan een eigen netwerk.	

Transition Towns		Paul Hendriksen en Tara Notenbomer		8-3-2012
Internationaal, nationaal en provinciaal netwerk (informeel). Lokaal soms stichting soms informeel.		Internationaal tot lokaal	Gericht op intrinsiek gemotiveerden en op uitbreiding van netwerk. Bottom-up initiatieven.	
Transition Towns is een netwerkorganisatie die initiatieven in de samenleving steunt die gericht zijn op de transitie naar een duurzame samenleving ('lokale veerkracht'). Doel is onafhankelijker worden van fossiele brandstoffen.				
Werkvelden, werkwijzen, relatie met duurzaamheid, opdrachtgevers en samenwerkingspartners				
Werkvelden - Energie - Voedsel - Mobiliteit/transport - Gezondheidszorg - Bouw/renovatie - Infrastructuur/RO		Werkwijzen/sociaal instrumentarium: - Psychologie van de verandering, leren van verslavingszorg (verslaving aan olie) - Training, workshop, opleiding - Projecten uitvoeren - faciliteren (bottom-up, project supporting project)		
Relatie met duurzaamheidsthema's (incl. belangrijkste programma's): - Profit - Lokale economie. Minder slepen met goederen. - Planet – Aarde als levend systeem, inkoop zonnecellen, permacultuur (ontwerpen met de natuur) - People – Sociaal kapitaal: kunst en cultuur, vaardigheden, passies, 1+1=3				
Opdrachtgevers: Gemeente Deventer voor TT Deventer. Provincie Overijssel (LvDO) voor opzetten TT in diverse steden, AgentschapNL		Samenwerkingspartners: Lokale initiatieven, gemeenten, 'alle inwoners van Overijssel'		
Visie op Netwerk Duurzaamheidseducatie Overijssel				
Heel positief. "Ik word er blij van." Bundeling van krachten, elkaar versterken is belangrijk.				
Organisatie van het netwerk - Zo weinig mogelijk structuur. Veel bijeenkomsten ('open space'), netwerkbreed en themagewijs - Centrale website met informatie, social media, elkaar weten te vinden. - Zichtbaar zijn: maandelijkse nieuwsbrief en in media (interactie met burgers)				
(Rand)voorwaarden voor succes - Om dingen mogelijk te maken zou Provincie moeten faciliteren met geld (maar niet té veel zoals bijv. in ronde 1 Duurzaam Dorp om vrijwillig initiatief niet 'dood' te slaan) - Provincie zou een initiërende spin-in-het-web moeten zijn, of beter nog zorgen dat er veel spinnen in veel webben zitten: 'eigenaarschap' van netwerk moet gedeeld worden en niet bij 1 of 2 partijen liggen.				
Toegevoegde waarde van het netwerk - Antenne, tips voor mensen/groepen die met duurzame ontwikkeling bezig zijn (breder dan NME): kunstenaars, krakers, bedrijven, MKB lokaal, overheden en individuen, 'maarschappelijk middenveld' - Witte vlekken invullen waar nog niets gebeurt				
Toegevoegde waarde voor het netwerk - Beproefde methodieken: transitiehandboek en ervaring in de praktijk. - Fysieke plekken waar iets te zien en te beleven valt: wijk met zonnepanelen, groen oases (tijdelijke bestemming braakliggende terreinen), buurtmoestuin/kwekerij, eco-bouwprojecten, streekmarkt, repair café - (Inter)nationaal netwerk met trainers, sprekerspool, ontsloten, overneembare succesprojecten.				
Eigen rollen in het netwerk: - Groeipotentieel van bottom-up initiatieven - Lokale projecten uitvoeren/faciliteren - Inbreng kennis, methodiek en contacten		Positie in het netwerk: - Lokale groepen met een eigen provinciaal netwerk: 6 levensvatbare initiatieven, 5-10 'in de dop'.		

Vitens		Peter Salverda	14-3-2012
NV	Vitens is actief in 7 provincies	Bewoners, overheden, maatschappelijke organisaties, projectontwikkelaars	
Vitens levert water, een natuurlijk product, en wil dat op een zo duurzaam mogelijke manier doen. Vitens werkt zelf aan een duurzame waterwinning en waakt over de kwaliteit van de waterbronnen. Samen met andere organisaties wordt gewerkt aan een duurzame watervoorziening.			
Werkvelden, werkwijzen, relatie met duurzaamheid, opdrachtgevers en samenwerkingspartners			
Werkvelden Water: - Duurzame inpassing van waterwinning. - Zelfvoorzienendheid en hergebruik op niveau van wijk en woning.		Werkwijzen/sociaal instrumentarium: - Reguliere contacten via overleggen - Participatie en communicatie in open planprocessen - Voorlichting (in publieksgerichte campagnes en rondom waterwinlocaties)	
Relatie met duurzaamheidsthema's (incl. belangrijkste programma's): - Open planprocessen met een breed scala aan betrokkenen rondom waterwinning in relatie tot de omgeving (duurzaamheid is hier een wezenlijk onderdeel). - Publiekscommunicatie: water is een natuurproduct, wees er zuinig op. Ook promotie van drinkwater als goedkoop en duurzaam alternatief voor flessenwater. - Innovatie op niveau van wijk en woning. Daarbij gaat het onder andere om de terugwinning van fosfaat en energie. Hiervoor is een heel andere inrichting van de infrastructuur vereist.			
Opdrachtgevers:		Samenwerkingspartners: Provincie, gemeenten, waterschappen, bedrijven (o.a. projectontwikkelaars), maatschappelijke organisaties (o.a. terreinbeherende organisaties).	
Visie op Netwerk Duurzaamheidseducatie Overijssel			
De reactie is eerst twijfelend. Gaande het gesprek wordt die positief: "Je hebt andere partijen nodig om een extra slag te kunnen maken in duurzaamheid". Hoewel de interesse vooral op het gebied van water ligt, kan het bredere onderwerp duurzaamheid wel weer inspiratie bieden.			
Organisatie van het netwerk Een clubje van partijen dat geregeld samen komt. De trekkersrol zou kunnen rouleren. Ook een partij die goed is ingevoerd in duurzaamheid, zoals NMO, zou deze rol kunnen spelen.			
(Rand)voorwaarden voor succes Het netwerk moet snel leiden tot concrete acties.			
Toegevoegde waarde van het netwerk Het wordt interessant wanneer je met de juiste partijen kunt uitwisselen en samen een stap verder kunt komen: waterschappen, gemeenten, projectontwikkelaars, industrie.			
Toegevoegde waarde voor het netwerk - Kennis van water als product en duurzaamheid in dit verband - Breed netwerk van partijen die werken met water en duurzaamheid - Zicht op trends in relatie tot water - Ervaring met gebiedsprocessen - Ervaring met publiekscommunicatie - Vitens heeft een sterke technologieafdeling			
Eigen rollen in het netwerk: Deelnemer. Vitens zal niet snel als vragende partij richting andere netwerkpartners optreden. Vitens neemt de communicatie richting haar doelgroepen graag zelf ter hand. Wel is het mogelijk om in communicatie met andere partijen op te trekken.		Positie in het netwerk: Op het gebied van water en waterwinning heeft Vitens een uitgebreid netwerk in Overijssel en landelijk.	

VNO NCW Stedendriehoek		Dries Crama	29-3-2012
Vereniging	Landelijke organisatie, onderverdeeld in 12 regio's. Stedendriehoek valt onder de regio Midden.	Aangesloten ondernemers in het MKB.	
VNO-NCW Stedendriehoek organiseert en komt op voor de gezamenlijke belangen van ondernemers in de Stedendriehoek (Apeldoorn, Brummen, Deventer, Epe, Lochem, Voorst, Zutphen). Bij VNO-NCW Stedendriehoek zijn bijna 200 ondernemingen aangesloten. Veel ondernemers willen wel op een meer bewuste manier gaan werken. Om jonge werknemers te trekken is duurzaamheid een belangrijk selling point (vooral bij moeilijke vervulbare banen in de technische sector). En met duurzaamheid kan ook gewoon geld verdiend worden.			
Werkvelden, werkwijzen, relatie met duurzaamheid, opdrachtgevers en samenwerkingspartners			
Werkvelden Economische ontwikkeling, werkgelegenheid, onderwijs en arbeidsmarkt vraagstukken Duurzaamheid komt in al deze onderwerpen terug.	Werkwijzen/sociaal instrumentarium: Advisering, kennis delen, communicatie en verbinding tussen partijen bevorderen. Belangrijke middelen hiervoor zijn internet en regionale bijeenkomsten.		
<p>Relatie met duurzaamheidsthema's (incl. belangrijkste programma's):</p> <ul style="list-style-type: none"> - 'De Duurzame 100' waarbij VNO-NCW Stedendriehoek en Regio Stedendriehoek via nominaties op zoek zijn gegaan naar de 100 beste voorbeelden van duurzame initiatieven in de regio. Aan mensen en organisaties met goede initiatieven zijn speldjes uitgereikt als waardering voor de duurzame inzet (variërend van technische innovatie tot activiteiten op het gebied van bewustwording). Ook zijn de initiatieven gebundeld in een publicatie die door veel ondernemers en overheden is aangeschaft. - VNO NCW is betrokken bij het initiatief 'Stedendriehoek energieneutraal'. De ambitie is om als regio in 2030 energieneutraal te zijn. Hieraan wordt samengewerkt door overheden, bedrijfsleven en Liander. Er zal naast besparing veel aandacht zijn voor lokale opwekking van energie. <p>In de toekomst kunnen allerlei onderwerpen in relatie tot duurzaamheid opgepakt worden. Enige voorwaarde is dat ze bijdragen aan versterking van de economie in de Stedendriehoek (werkgelegenheid, innovatie etc.)</p>			
Opdrachtgevers: De aangesloten leden.	Samenwerkingspartners: onder andere overheden, Kamer van Koophandel, Saxion en de HAN		
Visie op Netwerk Duurzaamheidseducatie Overijssel			
Positief. Er zit een markt in duurzaamheid. Voor de leden is dit van belang. Daarnaast kan een netwerk helpen om invulling te geven aan de voorbeeldfunctie.			
Organisatie van het netwerk Regionaal, waardoor de koppeling met gemeenten te leggen is. Een thematische insteek is niet nodig, want de thema's komen vanzelf wel aan bod. Het is belangrijk gezamenlijk afspraken te maken over de beoogde resultaten van het netwerk.			
(Rand)voorwaarden voor succes Er moeten betrokken partijen uit de 3 O's in het netwerk deelnemen (koplopers). En die moeten vertegenwoordigd worden door de juiste mensen die gemotiveerd zijn om écht bij te dragen.			
Toegevoegde waarde van het netwerk Nieuwe kennis voor ondernemers. Betrokkenheid van overheden, waardoor je in onderling overleg en met korte lijntjes belemmering weg kunt nemen en sneller tot toepassing van duurzame initiatieven kunt overgaan.			
Toegevoegde waarde voor het netwerk Organisatiedeskundigheid, ketens aan elkaar kunnen knopen, onderwerpen en partijen aan elkaar kunnen verbinden.			
Eigen rollen in het netwerk: Aanjager en bruggenbouwer	Positie in het netwerk: Goede contacten met ondernemers en overheden.		

Vrouwenplatform Carree		Willemien Peterman	7-3-2012
Koepelorganisatie van 18 vrouwenraden en -organisaties		Overijssel	Alle vrouwen in Overijssel
Participatie van vrouwen en mannen in de samenleving is nodig voor een duurzame ontwikkeling van de samenleving. Vrouwenplatform Carree wil een bijdrage leveren aan de maatschappelijke en sociale positie van vrouwen in de samenleving door het verstrekken van informatie en advies, het aan de orde stellen en bespreken van maatschappelijke problemen waarmee vrouwen te maken hebben en het stimuleren van maatschappelijke participatie door vrouwen.			
Werkvelden, werkwijzen, relatie met duurzaamheid, opdrachtgevers en samenwerkingspartners			
Werkvelden <ul style="list-style-type: none"> - peilen van meningen, fungeren als gespreks-partner, informatievoorziening & advisering aan aangesloten organisaties en vrouwen - agenderen van maatschappelijke problemen - verbinden van vrouwen - fungeren als doorgeefluik van gesignaleerde thema's naar overheden en andere organisaties 		Werkwijzen/sociaal instrumentarium: <ul style="list-style-type: none"> - educatie/voorlichting - training - bevordering van vrouwenparticipatie 	
Relatie met duurzaamheidsthema's (incl. belangrijkste programma's): <ul style="list-style-type: none"> - sociale duurzaamheidsthema's als huiselijk geweld, zorgtaken, participatie in de samenleving en mantelzorg NB. De focus ligt op sociale en – in iets mindere mate - economische duurzaamheid: gelijkwaardigheid en participatie van vrouwen in de samenleving. Er is ook interesse in programma's met meer focus op ecologische duurzaamheid. Vrouwen spelen een belangrijke rol in huishoudens en de ecologische duurzaamheid daarvan.			
Opdrachtgevers: Opdrachtgever in strikte zin zijn er niet. Wel subsidies van bijv. OCW, Justitie (via de Ned. Vrouwenraad), provincie Overijssel (4 jaar structurele subsidie).		Samenwerkingspartners: Nauwe samenwerking met Windesheim. Eerste contacten met OVKK en LTO Noord Vrouw & Bedrijf i.r.t. samenwerking aan ecologische duurzaamheid (m.n. energiebesparing)	
Visie op Netwerk Duurzaamheidseducatie Overijssel			
Positief, zijn geïnteresseerd in een Netwerk Duurzaamheidseducatie.			
Organisatie van het netwerk			
<ul style="list-style-type: none"> - niet besproken 			
(Rand)voorwaarden voor succes			
<ul style="list-style-type: none"> - Duidelijke keuze voor meerjarige doelstellingen waarbij je – samen met netwerkpartners – aan die doelstellingen kunt bouwen. Het vraagt tijd om dingen goed op te zetten. Ga niet elk jaar een ander thema en andere prioriteiten kiezen. Resultaten worden vaak pas echt geboekt in het derde jaar van een programma. - Financiering daarvoor. 			
Toegevoegde waarde van het netwerk			
Samenwerken aan de voorkant, zorgen dat je elkaar aanvult (zoals OVKK, LTO Noord en het Vrouwenplatform elkaar bijv. aanvullen).			
Toegevoegde waarde voor het netwerk			
<ul style="list-style-type: none"> - De toegang tot de doelgroep vrouwen (in samenwerking met OVKK en LTO Noord) - Op het gebied van water zijn ze goed ingevoerd door hun grote netwerk op het gebied van waterschappen/waterschapsverkiezingen. 			
Eigen rollen in het netwerk: <ul style="list-style-type: none"> - Een rol m.b.t. voorlichting/educatie en empowerment van vrouwen - Bevordering van participatie - Training/empowerment 		Positie in het netwerk: <ul style="list-style-type: none"> - Belangrijke partner voor de doelgroep vrouwen - Veel bestuurlijke contacten en vooral in de waterschapswereld. 	

Waterschap Regge & Dinkel	Marianne Langeslag	28-02-2012
Overheid	Twente	Alle burgers van Twente
Waterschap Regge & Dinkel zorgt voor droge voeten en schoon water. Het waterschap heeft als opdracht om alle functies in de omgeving van het water te bedienen (industrie, landbouw, recreatie, natuur) voor het watersysteem in Twente.		
Werkvelden, werkwijzen, relatie met duurzaamheid, opdrachtgevers en samenwerkingspartners		
Werkvelden - het waterkwantiteitsbeheer - het waterkwaliteitsbeheer	Werkwijzen/sociaal instrumentarium: Niet één specialisme: inzet op communicatie, participatie én educatie: - burgerparticipatie (inbreng in de planvorming) in alle herinrichtingsprojecten en veel aandacht voor voorlichting & communicatie over het waarom, het hoe en het wat. - communicatie met burgers in het verlengde van de overname van gemeentelijke taken m.b.t. stedelijk water (beheer & onderhoud van watergangen, vijverkanten e.d.). - communicatie d.m.v. beelden (versterken van de zichtbaarheid van het water voor de burgers). Goed voorbeeld is Roombeek. - Twentebreed educatieprogramma over waterzuivering voor lagere scholen. Wordt nu uitgebreid naar middelbare scholen. - Veel inzet op contacten/interactie met bestuurders van andere overheden. - Waterschap biedt stageplekken t.b.v. ROC, Saxion en universiteiten.	
Relatie met duurzaamheidsthema's (incl. belangrijkste programma's): Vanuit de eigen taken heeft het waterschap raakvlakken met alle thema's: klimaat en energie, water, gezonde en veilige leefomgeving, natuur en groen, cradle-to-cradle/afval.		
Opdrachtgevers: N.v.t.	Samenwerkingspartners: De belangrijkste zijn gemeenten en provincie. Daarnaast zijn de stakeholders (andere overheden, boeren, bedrijven, burgers en maatschappelijke organisaties) vaak tevens samenwerkingspartners.	
Visie op Netwerk Duurzaamheidseducatie Overijssel		
Ja, goed idee. Waterschappen staan niet op zichzelf en kunnen niet geïsoleerd opereren. Heel veel functies in het openbare domein kun je niet meer alleen vervullen, het moet vrijwel altijd in samenwerking met anderen, in netwerken op diverse schaalniveaus (multischaligheid). Bij sommige taken sta je heel dicht bij de burger, bij andere gaat het om grensoverschrijdende samenwerking (bijv. met andere waterschappen of met de Duitse burens). Samen met 2 andere waterschappen is een Toekomstvisie 2020 ontwikkeld die o.a. uitwerking geeft aan nieuwe manier van besturen en organiseren vanuit een integraal perspectief op de waterketen – watersysteem.		
Organisatie van het netwerk Integraal – duurzaamheid dekkend – netwerk dat je multischalig kunt inzetten (lokaal – regionaal – provinciaal – grensoverschrijdend) maar waarbij je niet iedereen altijd voor alles nodig hebt en hoeft te betrekken. Binnen zo'n netwerk heb je dan vitale coalities rond specifieke thema's, gebieden etc.		
(Rand)voorwaarden voor succes - In gelijkwaardigheid met elkaar omgaan, elkaar helpen, waarbij voorop staat wat je samen wilt bereiken (niet aan welke voorwaarden voldaan moet zijn voordat je elkaar wilt helpen). M.a.w. brengen én halen - Het netwerk moet organisch groeien.		
Toegevoegde waarde van het netwerk Een bijdrage aan het bereiken van je eigen doelen richting burger. Je hebt de burger daarvoor nodig, zowel dichtbij huis (bijv. geen vetten door je toilet spoelen) als verder van huis (bijv. hoe krijgen we de biodiversiteit in een beekstelsysteem weer op peil)		

<p>Toegevoegde waarde voor het netwerk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kennis over alle aspecten van het watersysteem en de waterketen - Organisatiecapaciteit - Ervaring met burgerparticipatie - Gebiedsdekkend netwerk op meerdere niveaus. Er is een relatiemanagementsysteem opgezet richting stakeholders op drie niveaus: bestuurlijk, accountmanagers en het niveau van de inhoudelijke adviseurs. 	
<p>Eigen rollen in het netwerk:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de rol van partij die initieert en vraagt (op onderwerpen/zaken waarop het waterschap het niet alleen kan) - de rol van partij die door anderen gevraagd wordt en dan coproductent is: het water-element inbrengt in de communicatie/educatie van anderen. 	<p>Positie in het netwerk:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tussen centrum en periferie in. Belangrijke positie omdat ze gebiedsdekkend werken en - via de waterketen en het watersysteem - verbonden zijn met veel andere partijen, tegelijk ook niet helemaal in het centrum omdat ze niet de organisatie zijn die een dergelijk netwerk per se nodig heeft om de eigen doelen te realiseren. - Waterschap Regge & Dinkel zit daarom niet in het organisatorische hart maar in de “tweede schil”.

YMCA		Froukje Meijer	15-3-2012
Vereniging van jeugdwerkgroepen en individuele leden. Soms kerkelijke werkgroepen, maar ook vanuit het sociaal-cultureel werk of speeltuinwerk.	YMCA werkt internationaal. Nederland is verdeeld in ZW en NO (kantoor in Zwolle). De YMCA-jeugdwerkgroepen zijn lokaal actief.	De primaire (c.q. intermediaire) doelgroep zijn de werkgroepen (met vrijwilligers van 16 – 70 jaar). Deze worden rechtstreeks bediend en ondersteund. Via hen wordt de doelgroep jeugd bereikt (van 6 – 25 jaar).	
YMCA wil jongeren een plek bieden waar ze zich thuis voelen en zich kunnen ontwikkelen. YMCA gaat uit van de eigen kracht van mensen. YMCA werkt vanuit christelijke waarden zonder evangeliserend te zijn. Het is een open organisatie met een hoge mate van diversiteit.			
Werkvelden, werkwijzen, relatie met duurzaamheid, opdrachtgevers en samenwerkingspartners			
Werkvelden Er wordt niet met een top-down inhoudelijke programmering gewerkt. YMCA werkt vraaggericht met de groepen die ze begeleiden en kijkt eerst wat nodig is. YMCA werkt vraaggericht en op een speelse manier aan een groot aantal inhoudelijke thema's (o.a. milieu, water, leefomgeving, natuur, buiten zijn, relaties, cultuurverschillen, acceptatie, e.d.).		Werkwijzen/sociaal instrumentarium: YMCA werkt met een breed palet aan sociale instrumenten: begeleiding, advies, training, methodiekwikkeling (alles gericht op de vrijwilligersorganisaties). Het speelse/leuke staat voorop in het contact met de jeugd, de serieuze inhoud wordt daarin meegenomen.	
Relatie met duurzaamheidsthema's (incl. belangrijkste programma's): - Accent ligt op ecologische en sociale thema's.			
Opdrachtgevers: YMCA is vooral een projectenorganisatie die door derden wordt ingehuurd (bijv. gemeenten, Bureau HALT, e.d.) of gesubsidieerd (bijv. provincie of vanuit fondsen).		Samenwerkingspartners: Gemeenten, collega-organisaties (Scouting Jeugdwerkbureau STAP, Ouders & Co (Vereniging voor Basisonderwijs)), ZON-MW en heel veel met hogescholen. YMCA biedt ook veel studenten een stageplaats.	
Visie op Netwerk Duurzaamheidseducatie Overijssel			
Positief. Subsidiegedreven werken vanuit sectorale doelstellingen is niet meer van deze tijd. Beter om zaken integraal aan te pakken, het sociale aspect kan binnen een integrale benadering alleen maar belangrijker worden.			
Organisatie van het netwerk Nog niet een heel duidelijk beeld van. YMCA hoopt dat het een open netwerk is (en niet een kaartenbak met uitvoerders) waarbij partijen elkaar op gaan zoeken en versterken. Door samenwerking word je creatief. YMCA hoopt dat de opdrachtgevers goed communiceren met de partners in het netwerk en bijv. het netwerk gebruiken om mee te denken over vragen waar ze mee zitten.			
(Rand)voorwaarden voor succes			
Toegevoegde waarde van het netwerk Het uitvoeren van projecten (bijv. met ecologische of milieudoelstellingen) in wijken en dorpen waarbij YMCA mee kan helpen om de sociale aspecten in te brengen en projecten soepel te laten verlopen. YMCA kan maatregelen op milieugebied uitleggen, de doelgroep (jongeren en hun omgeving) erbij betrekken, etc.			
Toegevoegde waarde voor het netwerk YMCA heeft een schat aan ervaring met het inzetten van (alle) sociale instrumenten. YMCA beschikt over een uitgebreid en stabiel netwerk van vrijwilligers en is creatief met menskracht YMCA is gewend te werken met hele diverse doelgroepen (vrijwilligers). Ontwikkeling van programmamaterialen/methodieken.			
Eigen rollen in het netwerk: - Expertise rond sociaal instrumentarium - Creatief met menskracht (vrijwilligersorganisatie)		Positie in het netwerk: - Liefst in het centrum met een heel actieve functie. - YMCA wil er veel in stoppen en er ook veel uithalen.	

ZijActief		Ina Scholma	27-2-2012
Ledenvrijwilligersorganisatie	ZijActief heeft leden in Brabant, Utrecht, Gelderland en Overijssel. De provinciale vereniging is gericht op leden in de provincie Overijssel.	Vrouwen op het (verstedelijkte) platteland van Overijssel.	
<p>ZijActief is een ledenvrijwilligersorganisatie van, voor en door vrouwen die wonen en werken op het (verstedelijkte) platteland. ZijActief Overijssel heeft 20 plaatselijke verenigingen. De vereniging bestaat zo'n 80 jaar en heette voorheen de KPN, Katholieke Plattelandsvrouwen Nederland. Was oorspronkelijk echt gericht op boerinnen, maar is langzaam algemener geworden, gericht op ontwikkelen, ontspannen, ontmoeten en opkomen voor jezelf.</p>			
Werkvelden, werkwijzen, relatie met duurzaamheid, opdrachtgevers en samenwerkingspartners			
<p>Werkvelden</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vanuit de subsidierelatie met de provincie onderwerpen als innovatie vrijwilligerswerk, mantelzorg, eigen kracht voor senioren etc. - Lokale afdelingen verzorgen zelf ook activiteiten zoals bingo, diners, themavonden etc. Hiervoor bestaat vaak meer enthousiasme dan voor thema's die vanuit beleid worden aangedragen. 		<p>Werkwijzen/sociaal instrumentarium:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Themavonden, bijeenkomsten, excursies etc. 	
<p>Relatie met duurzaamheidsthema's (incl. belangrijkste programma's):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Op dit moment wordt gewerkt aan een boer-burger dialoog (in samenwerking met het Sallands Landbouwmuseum De Laarman (kernvraag: wat doet de boer allemaal voor ons dagelijks voedsel). - In de toekomst zullen activiteiten vanuit het beleid afgebouwd worden. ZijActief zal zich dan enkel richten op de behoeften van de leden. 			
Opdrachtgevers: Voorheen provincie		Samenwerkingspartners:	
Visie op Netwerk Duurzaamheidseducatie Overijssel			
ZijActief gaat de professionele activiteiten stopzetten en zal waarschijnlijk geen rol meer kunnen spelen in zo'n netwerk.			
Organisatie van het netwerk			
(Rand)voorwaarden voor succes			
Toegevoegde waarde van het netwerk			
<p>Toegevoegde waarde voor het netwerk</p> <p>Veel van de vrouwen in de vereniging hebben al een duurzame leefstijl: geen eten weggooien, energie besparen, carpoolen etc. Een deel van deze vrouwen wil die leefstijl wellicht wel actief overdragen.</p> <p>De leden hebben bovendien een 'eigen' kijk op duurzaamheid: ze verbazen zich over de hoeveelheid geld die omgaat in sommige projecten, over het feit dat mensen in het ene dorp beloond worden voor een bepaald gedrag, terwijl ze dat gedrag in een ander dorp helemaal uit zichzelf moeten vertonen. Ook hebben ze een opvatting over de verhouding overheid –burger. Overheden zouden baat kunnen hebben, bij het horen van deze inbreng.</p>			
Eigen rollen in het netwerk:		Positie in het netwerk:	
-		- Ca 1500 leden in Overijssel	

Zonnehoven Deventer		Willem Seine	21-2-2012
Stichting	Lokaal (Deventer)	Huiseigenaren in Deventer	
<p>Zonnehoven Deventer is de naam van een burgerinitiatief dat is opgekomen in de wijk De Hoven in Deventer en zich uiteindelijk gericht heeft op de gezamenlijke inkoop van PV door 80 huishoudens verspreid over Deventer. Een groep bewoners besloot in het kader van de wijkaanpak van de gemeente een initiatief rondom duurzaamheid in te dienen. Het kreeg de meeste stemmen (na werving van supporters onder wijkgenoten) en daarmee de beschikking over € 8.000 procesgeld. Uiteindelijk is besloten in het project de focus te leggen op promotie van PV bij bewoners. Voor de gezamenlijke inkoop van PV is gebruik gemaakt van een subsidieregeling van de provincie. Zonnehoven was het eerste burgerinitiatief dat hier gebruik van maakte.</p> <p>Nu het project voor de plaatsing van PV is afgerond, zal de Stichting opgeheven worden.</p>			
Werkvelden, werkwijzen, relatie met duurzaamheid, opdrachtgevers en samenwerkingspartners			
Werkvelden - Duurzame energie (zoveel mogelijk in verband gebracht met duurzaamheid in den brede)		Werkwijzen/sociaal instrumentarium: Er is op veel momenten en op veel manieren gecommuniceerd om mensen uiteindelijk te laten deelnemen aan het project.	
Relatie met duurzaamheidsthema's (incl. belangrijkste programma's): - Project voor gezamenlijke inkoop van PV door Deventer huishoudens			
Opdrachtgevers: Burgerinitiatief		Samenwerkingspartners: Bewoners, overheid, bedrijven	
Visie op Netwerk Duurzaamheidseducatie Overijssel			
Burgerinitiatieven zijn al te zien als natuurlijke netwerkvorming. Men staat vaak niet direct te springen om contact tussen die netwerken. Een enkeling wil dat juist wel. Tegelijkertijd zie je dat er van de mogelijkheden die geboden worden voor kennisuitwisseling (bijvoorbeeld themavonden) wel dankbaar gebruikt wordt gemaakt.			
Organisatie van het netwerk Ook met eenmalige bijeenkomsten organiseer je een netwerk, het krijgt dan alleen een andere vorm. Als mensen elkaar eenmaal ontmoet hebben, weten ze elkaar wel te vinden.			
(Rand)voorwaarden voor succes Er met een facilitator zijn.			
Toegevoegde waarde van het netwerk In veel burgerinitiatieven heeft men behoefte aan inhoudelijke kennis en kennis over de hoe-vraag: hoe dingen te organiseren. Een soort mini-opleidingen of trainingen.			
Toegevoegde waarde voor het netwerk - De stichting zal geen rol meer spelen i.v.m. beëindiging. Individuele leden blijven in andere verbanden actief op het onderwerp duurzaamheid.			
Eigen rollen in het netwerk: -		Positie in het netwerk: -	

Bijlage 1 – Gespreksnotitie met vragenlijst

Programma voor duurzaamheidseducatie Overijssel 2012-2015

De provincie Overijssel wil samen met partners in de Overijsselse samenleving werken aan het vasthouden en ontwikkelen van de kracht van Overijssel: de regionale economie, de ruimtelijke kwaliteit, de sociale kwaliteit en het leefklimaat, met andere woorden: samen werken aan duurzame ontwikkeling. Het (toekomstige) programma voor Duurzaamheidseducatie Overijssel 2012 – 2015 moet helpen om de ambities van de provincie en haar partners op het gebied van duurzame ontwikkeling te realiseren. Het programma gaat werken aan sociale instrumenten als bewustwording, communicatie, educatie, participatie, sociaal leren en gedragsverandering op thema's als klimaat en energie, water, gezonde en veilige leefomgeving, natuur en groen, cradle-to-cradle/afval.

De context: van NME en LvDO naar Duurzaamheidseducatie (werktitel)

De provincie Overijssel participeert in twee landelijke programma's die werken aan sociale instrumenten voor duurzame ontwikkeling: het programma Natuur- en Milieueducatie (NME) en het programma Leren voor Duurzame Ontwikkeling (LvDO). Deze twee programma's worden samengevoegd. Het nieuwe programma dat nog volop in ontwikkeling is, zet zich in voor de verdere ontwikkeling van het sociaal instrumentarium met als doel dat mensen de competenties hebben om bij te dragen aan een duurzame samenleving. Er is nog geen nieuwe breed gedragen term. In Overijssel hanteren we de voorlopige werktitel duurzaamheidseducatie. De volgende kenmerken zijn van belang:

- De thematiek van natuur en milieu verbreedt zich tot duurzame ontwikkeling, de balans tussen 'people, planet en profit'.
- Doelgroepen en partners bevinden zich in de hele samenleving: niet alleen het onderwijs, maar ook bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties, overheden, burgers.
- Het gaat dus niet alleen om educatie maar ook om de dialoog met partijen in de samenleving en actieve participatie van de samenleving bij het realiseren van duurzame ontwikkeling (ruimte bieden voor en stimuleren van eigen verantwoordelijkheid en eigen initiatieven).

De ontwikkeling van duurzaamheidseducatie zal in de komende jaren in belangrijke mate bepaald worden in een netwerk van enerzijds vragende partijen die belang hebben bij duurzaamheidseducatie als instrument voor ondersteuning van hun beleid voor duurzame ontwikkeling en anderzijds aanbieders van duurzaamheidseducatie die beschikken over kennis, competenties of netwerken om tot effectieve communicatie en dialoog met de Overijsselse samenleving te komen.

De provincie Overijssel ziet het als haar rol en verantwoordelijkheid om in samenwerking met haar partners de transformatie van NME naar duurzaamheidseducatie vorm te geven. Vanuit haar (tijdelijke) regierol zet de provincie in op een verbreding van NME naar duurzaamheidseducatie.

Op weg naar een (vernieuwd) netwerk

Om tot een goed programma Duurzaamheidseducatie Overijssel 2012-2015 te komen en dit ook daadwerkelijk te kunnen uitvoeren is betrokkenheid van de juiste partners vereist: een goede kernstructuur van partijen die richting geven aan het programma en daaromheen een levendig en divers netwerk van partijen die (samen)werken aan communicatie en educatie voor duurzame

ontwikkeling in Overijssel. De kernstructuur is onlangs ingericht met een stuurgroep en een programmagroep maar het netwerk moet nog vorm krijgen. Belangrijk is om bij dit netwerk, naast vertrouwde partners uit het NME-veld, ook nieuwe partijen te betrekken die helpen om invulling te geven aan innovatieve thema's, andere doelgroepen weten aan te boren, een talent hebben voor creatieve financiering etc.

De provincie Overijssel heeft Bureau ZET gevraagd in beeld te brengen welke partijen in de provincie (potentiële) kwaliteiten en competenties hebben om een rol te kunnen vervullen in de uitvoering van het (toekomstige) programma Duurzaamheidseducatie 2012-2015.

Resultaat van de verkenning is een rapport waarin in beeld wordt gebracht welke partijen in Overijssel nu en in de toekomst een rol (kunnen) spelen in duurzaamheidseducatie, hoe deze partijen zich op dit moment tot elkaar verhouden, wat zij nodig hebben om zich verder te ontwikkelen en welke eisen zij stellen aan een netwerk voor duurzaamheidseducatie.

Interviews met mogelijke partners in een vernieuwd netwerk

Belangrijke stap in de verkenning van een toekomstig Overijssels netwerk voor duurzaamheidseducatie is het voeren van gesprekken met (potentiële) aanbieders van communicatieactiviteiten die een mogelijke rol spelen in zo'n netwerk.

We gaan het gesprek aan met organisaties uit het bedrijfsleven, burgerinitiatieven, partijen die zich bezig houden met duurzame gebiedsontwikkeling, energie, water, gezondheid, natuur en landschap, afval en media.

Gespreksonderwerpen zijn o.a.:

- Identiteit en 'core business'
- Programma's/activiteiten van uw organisatie op het gebied van duurzaamheidseducatie (thema's, doelgroepen, samenwerkingspartners, opdrachtgevers etc.)
- Eisen en wensen t.a.v. een Overijssels netwerk voor duurzaamheidseducatie
- Visie op duurzaamheidseducatie in Overijssel en de mogelijke, eigen rol daarin.
- Aanbod en meerwaarde voor het netwerk

Verwerking resultaten interviews

Van elk gesprek wordt verslag gedaan door het invullen van een 'netwerkkaart' (potentiële positie in het netwerk, doelgroepen, specialiteiten etc.) die met de geïnterviewde gecheckt wordt (per mail). Tevens worden de ambities, eisen en behoeften van de potentiële netwerkpartners in beeld gebracht en door het projectteam beknopt samengevat. Deze projectfase leidt tot een overzicht van de mogelijke partners in een vernieuw(en)d netwerk voor duurzaamheidseducatie in Overijssel.

Vragenlijst

Identiteit en 'core business' (algemeen)

- Wie bent u en waar richt u zich op? (elevator pitch)
- Welke vorm heeft uw organisatie? Overheid, stichting, bedrijf, vrijwilligersorganisatie, kennisinstelling, netwerkorganisatie, etc.
- Wat is uw werkgebied? Landelijk, provincie, streek, gemeente, etc.
- Wat zijn de belangrijkste inhoudelijke werkvelden?
- Op welke doelgroep(en) richt u zich?
- Wat is uw specialisme m.b.t. sociaal instrumentarium: communicatie, participatie, educatie.

Programma's/activiteiten op het gebied van duurzaamheidseducatie (toegesplitst op communicatie)

- Wat zijn de belangrijkste programma's/activiteiten op het gebied van duurzaamheidseducatie, nu en in de nabije toekomst?
- Op welke thema's en doelgroepen richt u zich? Structureel of ad hoc/op projectbasis? Bijv. jeugd in uiteenlopende leeftijdscategorieën; volwassenen als burger of als consument; huurders of woningbezitters; specifieke culturele groepen: stads-/plattelandsbewoners, levensbeschouwing, etnische achtergrond etc.;
- Wie zijn uw opdrachtgevers en samenwerkingspartners?
- Welke resultaten boekt u (bijv. bereik onder de doelgroep, bewustwording, participatie, gedragsverandering)?

Visie op (een netwerk voor) duurzaamheidseducatie in Overijssel

- Kunt u zich vinden in het idee voor de ontwikkeling van NME naar duurzaamheidseducatie?
- Bent u geïnteresseerd in een Overijssels netwerk voor duurzaamheidseducatie?
- Wat zou samenwerking in een netwerk u moeten brengen?
- Waaraan heeft u het meest behoefte?
- Onder welke voorwaarden acht u een dergelijk netwerk levensvatbaar?
- Hoe moet het netwerk georganiseerd zijn?

Visie op eigen rol en positie in het netwerk duurzaamheidseducatie

- Aan wat voor rol in het netwerk denkt u voor uw eigen organisatie?
- Wat is uw positie in het netwerk? Centrum/periferie, gevestigd/nieuw, inhoudelijk/financieel/organisator, etc.).
- Welke rollen neemt u aan t.o.v. andere uitvoerders van duurzaamheidseducatie (bijvoorbeeld expertisecentrum, financier, ondersteuner etc.)?

Aanbod en meerwaarde voor het netwerk

- Wat heeft u een duurzaamheidseducatie-netwerk vooral te bieden? Wat is uw belangrijkste toegevoegde waarde? (bijvoorbeeld kennis, methodiek, netwerk, toegang tot een doelgroep, etc.);
- Wat zijn de belangrijkste competenties van uw organisatie? (innovatief, gericht op beleving, procesvaardig, daadkrachtig, etc.);
- Welke andere 'assets' kunt u inbrengen in een duurzaamheidseducatie-netwerk (locatie, accommodaties, financiële middelen, goede contacten met bestuurders of bedrijven etc.)?

